

Hjelpemidler ved registrering i Bibliotekbasen

Oppdatert: 2009-03-01

2009-03-01:

- Oppdatering av kapitlet: Sjekkliste for korrekturlesing i Bibliotekbasen.
- Kapitlet 'Fra monografi til periodikum – eller omvendt', avsnittet 'Fra periodikum til monografi' er endret.
- Nytt kapittel: Monografi eller periodikum?
- Kapitlet 'Katalogisering av juridisk materiale', avsnittet 'Lovsamlinger av periodisk karakter' er fjernet.
- Nytt kapittel bakerst i "boka" som viser hvilke tekster som har gått ut.

2006-08-17:

- Kapitlet 'Katalogisering av nettdokumenter' er utgått. Det henvises til håndbøkene 'Elektroniske ressurser - retningslinjer og regelverk' og 'Nettdokumenter - brukerhåndbok'.

Dette dokumentet er utgitt av BIBSYS. Dokumentet må betraktes som en del av BIBSYS Biblioteksystem.

©BIBSYS

BIBSYS gir med dette våre brukere retten til å skrive ut kopi av dokumentet for intern bruk på institusjonen. Det må ikke kopieres fra dokumentet i strid med åndsverkloven og fotografiloven eller i strid med avtaler om kopiering inngått med Kopinor, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Uautorisert reproduksjon, redigering, publisering og salg av dette dokumentet er ikke tillatt.

Henvendelser om denne boka kan rettes til BIBSYS Brukerstøtte.

Mer informasjon om BIBSYS finner du på www.bibsys.no.

Innhold

Innhold	4
Sjekkliste for korrekturlesing i Bibliotekbasen	7
Lenkeserier, temahefter av tidsskrifter, og enkeltbind av årbøker.....	10
Lenkeserier	11
Historisk oversikt	11
Opprinnelig og nåværende definisjon av nummerert institusjonsserie (lenkeserie) i BIBSYS.....	11
Hva er et temahefte av et tidsskrift?	12
Eksempler på temahefter av tidsskrifter.....	13
Valg av tittel for temahefter som mangler egen hovedtittel.....	14
a) Søkestøy hvis tidsskriftets tittel brukes som tittel på ett enkelt hefte.....	15
Hva man <i>ikke</i> skal gjøre hvis heftetittel mangler	15
Vedtatt BIBSYS-praksis for titler på temahefter av tidsskrifter.....	16
Valg av MARC-felt for seriefeltet for temahefter	16
Vedtatt om valg av MARC-felt for seriefeltet for temahefter	16
Nummerering innen serien.....	16
Deler av Stortingsforhandlinger som er lenkeserier	17
Behandling av enkeltbind av årbøker	17
Serier som får note for å veilede katalogisator og hindre feil-lenking.....	18
Standardtitler for periodika i BIBSYS Biblioteksystem	20
To (eller flere) periodika med samme hovedtittel.....	20
Hovedordningsord på tittel.....	20
Hovedordningsord på korporasjon	20
Hovedordningsord på person	21
Bruk av forklarende tilføyelser	21
A) Utgivelsessted	21
B) Utgiver	21
C) Sted : år eller Utgiver : år.....	22
D) År	22
E) Periodisitet.....	22
F) Medieform.....	23
G) Andre kvalifikatorer.....	23
Kumulerte utgaver i flere deler	24
Kumulerte utgaver	24
Definisjon av kumulering.....	24
Én eller to poster	24
Eksempler til 1 (to poster):.....	25
Eksempel til 2 (én post):	26
Forklarende tilføyelse som angir periodisitet.....	26
Periodika i flere deler	26
Periodikum i periodikum - problem i forbindelse med lenkeserier	28
Vedtatt	28
Eksempler.....	29
Eks. 1: Treffliste med hovedseriene, delserien og monografiposter	30
Eks. 2: Periodikumpost for delserien	30
Eks. 3: Periodikumpost for en av hovedseriene	31
Eks. 4: Utsnitt av hefteliste for en av hovedseriene der et analysert bind i delserien inngår	

.....	32
Eks. 5: Et analysert bind i en hovedserie er samtidig en enkeltårgang i delserien	32
Eks. 6: Rapportserie fra en korporasjon med årsmelding som delserie	33
Fra monografi til periodikum - eller omvendt. Melding om rydding	36
Innledning	36
Rydding fra monografi til periodikum	37
1. Søke	37
2a. Opprette DOKID på eksisterende periodikumpost	37
2b. Opprette seriepost	38
3a. Rydde og bruke HEFTID/REFID	38
3b. Rydde, endre poster og lenke	38
Fra periodikum til monografi	41
Monografi eller løpende ressurs?	43
Periodikum vs. Integrerende ressurs	44
Monografi vs. Integrerende ressurs	44
Monografi vs. Periodikum	45
Spesielle tilfeller	46
Endring fra monografi til periodikum	48
Endring av utgivelsesmønster	48
Retningslinjer for lenking av læreverk i BIBSYS Biblioteksystem	49
Fysiske eller ikke-fysiske nivå i lenkehierarkiet	49
Språklige utgavebetegnelser	50
Forskjellige utgaver i samme hierarki	52
Forskjellig forlag for de enkelte delene av læreverket	52
Ordningsord for læreverk	52
Læreverkets oppbygning - gjengivelse i BIBSYS	52
Et stort lenkehierarki - eller flere små?	53
Katalogisering av nye opplag/opptrykk	55
Opptrykk på samme forlag	55
A) Opplag som er uforandret	55
B) Opplag som har <i>mindre</i> endringer (ikke ny utgave)	55
C) Opplag som er <i>forandret</i> (ny utgave) og skal ha ny objektpost	56
OPPTRYKK på ANNET FORLAG når det nye forlaget fortsetter opplagsnummereringen fra det forrige	57
Navn eller emneord? Valg av riktig MARC-felt for hovedordningsord, biinnførsel og emneord	58
EU (Den europeiske union) og EF (De europeiske fellesskap)	59
Ordningsord for Bibelen i BIBSYS Biblioteksystem	62
Det Gamle testamente (GT)	62
Apokryfer som regnes med til den gammeltestamentlige kanon/deuterokanoniske skrifter	63
.....	63
Det Nye testamente (NT)	64
BIBSYS-praksis for arabiske personnavn som innføres på -al eller -Al	65
Transkripsjonstabeller	66
Katalogisering av juridisk materiale	67
Generelt	67
Lover (21.31A)	67

Standardtitler (25.15).....	68
Lovsamlinger (25.15A1)	69
Enkeltlover (25.15A2).....	69
Kommentarutgaver (21.13)	71
Oversikt over feltbruk og tegnsetting (parenteser)	71
Lovforslag (21.31B3)	72
Tekster som har gått ut.....	73
Lovsamlinger av periodisk karakter	73

Sjekkliste for korrekturlesing i Bibliotekbasen

Bygger på liste som Jørn Ruud og Sigrun Ask utarbeidet til BIBSYS høstmøte 1995. Revidert av Irmelin Lyng desember 1996. Periodikadelen bygger på liste fra Torill Johannesen til møte i BIBSYS Bibliografisk gruppe høstern 2008. Lista er redigert av BIBSYS Bibliografisk gruppe i januar 2009.

BIBSYS-bibliotekene har tidligere ikke hatt noen felles retningslinjer for korrekturlesing. Første katalogisator har 'ansvaret' for posten, og skal sørge for at store og små detaljer blir riktige.

Korrekturleseren bør konsentrere seg om det som er mest viktig for å sikre en viss standard i basen, og legger derfor vekt på å sjekke opplysninger som er:

- Viktige for **gjenfinningen** av dokumentet i basen (søkbare felt)
- Viktige for **identifiseringen** av dokumentet i basen

Følgende **sjekkliste** foreslås som utgangspunkt i korrekturlesing:

- Sjekk at katalogposten ikke er en **dublett** (dobbelinnførsel).

Denne sjekken er dessverre nødvendig nå. Men hvis alle søker grundig, dvs. på flere innfallsvinkler før de nykatalogiserer et verk, blir den kanskje overflødig!

- Sjekk at alle aktuelle innfallsvinkler på **navn** (person og korporasjon), **serie** og **tittel** er gjort søkbare, og er uten skrivefeil.

NB! *Navn* (person og korporasjon) må være i overensstemmelse med riktig form i autoritetsfilen. Alle *henvisninger* må være med. Riktig valg av **navneform** er viktigere enn riktig valg mellom MARC-felt 1XX og 7XX.

- Husk **alfabetiseringsdelfelt**!

Spesielt for monografier

- Sjekk at **flerbindsverk** og **lenkeserier** er lenket som de skal, og at alle opplysninger lagt i MARC-felt **491** stemmer.
- Sjekk at alle relevante **utgaveopplysninger** er tatt med.
- Sjekk at **sted, forlag, år** og **paginering** stemmer.
- Sjekk **ISBN**.

Spesielt for periodika

Tittel

- Hovedtittel (marcid 245 \$a).
- Evt. annen tittelinformasjon (marcid 245 \$b). Starter med liten forbokstav (unntatt

egennavn).

- Evt. deltittel (marcid 245 \$p). Starter med stor forbokstav (direkte søkbar i tittelfelt i Bibsøk).
- Evt. parallelltittel (marcid 246).
- Biinnførsler (marcid 740). Kan være forkortet tittel, ryggittel etc. forskjellig fra hovedtittel, tittelvarianter (mindre endringer, se katalogiseringsregler kap. 21).
- Skal det være standardtittel? (marcid 130 \$a+\$q eller 240 \$a+\$q)? Benyttes for å skille periodika med samme hovedtittel.

Ansvarshavende (marcid 245 \$c)

- Eneste 'lovlige' personnavn er forfatternavn. Redaktører skal IKKE tas med. Navneform følger det enkelte språks regler i forhold til store og små forbokstaver (se Katalogiseringsregler, bilag A).

NB! Dersom ansvarshavende institusjons navn forekommer som del av en setning, må hele setningen registreres som annen tittelinformasjon (marcid 245 \$b). Eks.: Norsk botanisk forenings tidsskrift.

Utgivelse/distribusjon (marcid 260)

- År (260 \$c) skal ALDRI være utfylt. Bibsys benytter beholdning (096 \$g).
- Utgiver (260 \$b) registreres i henhold til 1.4D2, korteste form som kan bli forstått og identifisert internasjonalt.
- Ved endring av utgiver, omkatalogiseres dokumentet, og gammel utgiver noteres som generell note (marcid 500) (+ evt. biinnførsel (marcid 710) på navnet).

ISSN (marcid 022)

- Hvert objektid skal normalt kun ha ett ISSN notert i marcid 022 \$a (korrekt ISSN).
- Autoriteter for ISSN: Norper <http://www.nb.no/baser/norper/> for norske titler, ISSN-portalen <http://portal.issn.org> for andre.

Informasjonskoder (marcid 008)

- 008 \$a fysisk form er obligatorisk.
- 008 \$b type dokument og evt. innhold er obligatorisk og er et repeterbart delfelt. Kontroller at dokumenttypen er korrekt.
[http://www.bibsys.no/out/wcm/connect/BI ... P775_20376](http://www.bibsys.no/out/wcm/connect/BI...P775_20376)
- Skal dokumentet ha innholdskode i tillegg (spesielt for 'andre periodika' (008 \$b z)?
- 008 \$c språk. Bibsys ønsker at dette tas med.

Andre delfelt i marcid 008 er ikke obligatoriske, men 008 \$e x må endres til 008 \$e o ved opphør av tittel, dersom den finnes på posten.

Beholdning (marcid 096 \$g)

NB! Standardisert felt, se BIBSYS-MARC

[http://www.bibsys.no/out/wcm/connect/BI ... 1872_60663](http://www.bibsys.no/out/wcm/connect/BI...1872_60663)

- Midlertidig plassering skal noteres i formen: Siste 3 år, Siste nr., Siste 6 mnd.

Fysisk beskrivelse (marcid 300)

- Benyttes ikke for trykte periodika. Feltet kan benyttes for andre materialvarianter, for eksempel et periodikum med fysisk form CD-ROM.

Noter

- Kilde (marcid 500). Standardisert form som beholdning (marcid 096 \$g). Obligatorisk dersom forskjellig fra tittelens første hefte.
- Frekvensnote (marcid 310). Skal inneholde gjeldende frekvens. Benytt tall hvis mulig, eks. 10 nr. pr. år.
- Andre noter (marcid 500).
- Opphørtnote (standard som beholdning (marcid 096 \$g)), fortsettelse av/fortsetter som-noter dersom lenkefeltene marcid 780/785 ikke kan benyttes.

Lenkefelt (marcid 77x, 780/785)

- Benyttes for å lenke sammen forskjellige utgaver (marcid 775) og forskjellig fysisk form (marcid 776) av samme tittel, dessuten mellom hovedtidsskrift og supplement (marcid 770/772), og mellom tidligere/ seinere titler (marcid 780/785).
- 780/785 \$u standardiseres som marcid 096 \$g

Lenkeserier, temahefter av tidsskrifter, og enkeltbind av årbøker

Skrevet av Irmelin Lyng og Per Ivar Haug til høstmøtet 1995, senere revidert flere ganger. For å illustrere problemstillingene er noen av eksemplene beholdt slik de var i det opprinnelige notatet, selv om katalogpostene senere er endret i basen.

Sakskomplekset berører flere problemområder:

[Lenkeserier](#)

Historisk oversikt

Opprinnelig og nåværende definisjon av nummerert institusjonsserie (lenkeserie) i BIBSYS

[Hva er et temahefte av et tidsskrift?](#)

Eksempler på temahefter av tidsskrifter

[Valg av tittel for temahefter som mangler egen hovedtittel](#)

Søkestøy hvis tidsskriftets tittel brukes som tittel på et enkelt hefte
Hva man ikke skal gjøre hvis heftetittel mangler
Vedtatt BIBSYS-praksis for titler på temahefter av tidsskrift

[Valg av MARC-felt for seriefeltet for temahefter](#)

Vedtatt om valg av MARC-felt for seriefeltet for temahefter
Nummerering innen serien

[Deler av Stortingsforhandlinger som er lenkeserier](#)

[Behandling av enkeltbind av årbøker](#)

[Serier som får note for å veilede katalogisator og hindre feil-lenking](#)

Her oppsummeres følgende saker fra møter i referansegruppen for Katalog: K8:95 (temahefter), K30:95 (temahefter, lenkeserier, deler av Stortingsforhandlinger), K10:96 (årbøker), K3:98/K29:97 (lenkeserier, temahefter) og K18:98/K29:97 (temahefter). Vedtak fra møtene er også tatt med.

Lenkeserier

Historisk oversikt

Før møtet høsten 1995 fantes det ikke en nedskrevet, helt entydig definisjon av hva en lenkeserie er, og det er vel grunnen til at det utviklet seg forskjellige tolkninger. En slik presisering syntes nødvendig.

Idéen om å lenke bibliografiske poster ble 'lånt' fra LIBRIS. Foruten å lenke flerbindsverk, ble metoden også brukt til å lenke det som ble kalt nummererte rapportserier. Seriene som ble lenket var slike som man hadde i abonnement ved tidsskriftavdelingene, og som var oppstilt som serie. Disse seriene var utgitt av en institusjon, og hadde som oftest en hovedtittel av typen *Rapport*, *Meddelelse*, o.l. En var vant til å finne dem på utgivende institusjon i kortkatalogen, og mente de vanskelig kunne gjenfinnes i BIBSYS når de lå i MARC-felt 440. Det var enklere å søke på institusjonsnavnet for å finne en post på serien, og deretter bruke HEFTE-kommandoen. Det viste seg ganske snart at denne grenseoppgangen mellom bruken av MARC-feltene 440 og 491 ikke var god nok. Praksis ble ofte slik at de som hadde serien i abonnement, lenket den, mens de som hadde spredte hefter, brukte MARC-felt 440 (forutsatt at seriepost ikke fantes fra før).

På møte 30.01.1981 ble følgende forslag vedtatt:

"Angående katalogisering av nummererte rapportserier fra institusjoner og Acta serier: Det foreslås at man katalogiserer disse som serier. Man unngår derved å låse andre ved at noen andre som får hele serien ønsker å lenke denne ..."

Videre fra møte 28.08.1981:

"Nummererte institusjonsserier lenkes i størst mulig grad."

Dette betyr at noen serier fra begynnelsen av 1980-tallet som i dag defineres som lenkeserie, ikke er lenket.

Opprinnelig og nåværende definisjon av nummerert institusjonsserie (lenkeserie) i BIBSYS

Det var tidligere ikke blitt nedskrevet hva man opprinnelig mente med en nummerert institusjonsserie (lenkeserie) i BIBSYS. På møte høsten 1995 vedtok referansegruppen en definisjon:

Nummerert institusjonsserie (lenkeserie) - tre kriterier må oppfylles:

1. Definisjonen av monografiserie må oppfylles:
En rekke selvstendige dokumenter som er knyttet til hverandre ved at hver av dem foruten sin egen hovedtittel, er utstyrt med en felles tittel som gjelder rekken som helhet.
2. De enkelte dokumentene må ha et nummer.
3. Serien som helhet må ha tilknytning til en institusjon. Denne tilknytningen

defineres vidt: institusjonen kan være utgiver, institusjonsnavnet kan stå i forkortet form i tittelfeltet, osv.

Det var litt usikkerhet rundt punkt 1: Når er et *tidsskrift* samtidig en nummerert institusjonsserie?

- Alternativ 1: *Alle* heftene i serien må ha en hovedtittel.
Konsekvens av en slik definisjon: Tidsskrifter der ikke alle heftene har egen tittel, får heller ikke serietittel i MARC-felt 491.
- Alternativ 2: Det er tilstrekkelig at *noen* hefter (de som får egne innførsler) har egen hovedtittel. For disse heftene registreres serietittel i MARC-felt 491.

Alternativ 1 ble valgt (som gjengitt i punkt 1 i definisjonen).

Det viste seg etter hvert at punkt 1 i definisjonen ble et for strengt kriterium. Det er vanskelig å forutsi hvordan en serie vil utvikle seg. En institusjonsserie kan ha hatt hefter med særtittel i lang tid. Utgis det så *ett* hefte uten egen tittel, faller serien utenfor lenkeserie-definisjonen, og lenkene bør kuttes. På vårmøtet 1998 ble definisjonen endret, slik at det er nok at *alle* eller *mange* av heftene har egen tittel for å kunne katalogisere som lenkeserie. Gjeldende definisjon:

Nummerert institusjonsserie (lenkeserie) - fire kriterier må oppfylles:

1. Dokumentene må være knyttet til hverandre ved en felles tittel (serietittel).
2. Alle eller mange av dokumentene må ha sin egen hovedtittel.
3. De enkelte dokumentene må ha et nummer.
4. Serien som helhet må ha tilknytning til en institusjon. Denne tilknytningen defineres vidt: institusjonen kan være utgiver, institusjonsnavnet kan stå i forkortet form i tittelfeltet, osv.

For pkt. 2 i definisjonen må det utøves skjønn. Hvis det etter hvert kommer mange hefter uten egen tittel, må det vurderes om serien skal avsluttes som lenkeserie, i samråd med de bibliotekene som har eksemplarer på posten. Det må velges én løsning for den enkelte serie. Dette må da forklares i note.

For pkt. 3 i definisjonen (heftene må ha et nummer) bør det også brukes skjønn. En serie *kan* defineres som lenkeserie selv om *noen få* hefter av en stor mengde mangler numre.

Hva er et temahefte av et tidsskrift?

BIBSYS definerer temahefte slik:

- Et temahefte er et dokument som innholdsmessig utgjør et selvstendig avsnitt av et periodikum. Det kan utgjøre:
- ett eller flere ordinære hefter
 - et supplementsnummer

Deler av et hefte skal nå registreres som I-analytt. (Se egen håndbok "Registrering av I-analytter".)

Eksempler på temahefter av tidsskrifter

Eksempel 1 (Temahefte som ett ordinært hefte):

- 111 \$a International Symposium on Organic Crystal Chemistry \$n 9 \$c Pozna#/n-Rydzyzna \$d 1994
- 245 \$a Organic crystal chemistry \$b molecular design, structure, reactivity, and transformation : proceedings of the 9th International Symposium on Organic Crystal Chemistry, Pozna#/n-Rydzyzna, Poland, 23-27 August 1994, (a satellite symposium of the 15th European Crystallographic Meeting in Dresden) \$c edited by Derry W. Jones and Andrzej Katrusiak
- 260 \$a Amsterdam \$b Elsevier \$c c1996
- 300 \$a XI, 396 s. \$b ill.
- 440 \$a Journal of molecular structure \$v 374(1996)
- 500 \$a Over tittelen: Special issue

Eksempel 2

(Temahefte uten felles tittel, katalogisert etter 1.1G (1.1G2 med tilhørende avvik):

- 245 \$a Uninett - på vei mot multimedia \$c intervju og foto: Jon Grepstad ... [og 37 andre artikler]
- 260 \$a Oslo \$b Lærerutdanningsrådet \$c [1993]
- 300 \$a 132 s. \$b ill.
- 490 \$a Kontur / Lærerutdanningsrådet ; 7(1993)nr 2/3
- 830 \$a Kontur \$q Lærerutdanningsrådet \$v 7(1993)nr 2/3
- 500 \$a "Dette nummeret ... handler om UNINETT og datakommunikasjon i lærerutdanninga" - Forordet
- 500 \$a Spisstittel
- 740 \$a UNINETT og datakommunikasjon i lærerutdanninga

Eksempel 3 (Temahefte som består av flere ordinære hefter):

- 111 \$a International Symposium on Column Liquid Chromatography \$n 12 \$d 1988 \$c Washington, D.C.
- 245 \$a Twelfth International Symposium on Column Liquid Chromatography \$b Washington, DC (U.S.A.), June 19-24, 1988 \$c guest editor: G. Guiochon
- 260 \$a Amsterdam \$b Elsevier \$c c1988-c1989
- 300 \$a 4 b. \$b ill.
- 440 \$a Journal of chromatography \$v 458-459(1988), 461(1988/89), 465(1989)nr 1
- 500 \$a Over tittelen: Symposium volume.
- 700 \$a Guiochon, G.

Temaheftet er utgitt over fire hefter, med ordinære hefter innimellom temaheftene.

Eksempel 4A (Temahefte som utgjør en større del av et ordinært hefte - tidligere løsning):

- 111 \$a International Symposium Advances and Application of Chromatography in Industry \$n 8 \$d 1989 \$c Bratislava
- 245 \$a 8th International Symposium on Chromatography in Industry, July 2-7, 1989, Bratislava, Czechoslovakia \$c edited by Dusan Berek

- 260 \$a New York \$b Marcel Dekker \$c c1990
- 300 \$a vi s., s. 2929-3060 \$b ill.
- 500 \$a Over tittelen: Special issue
- 509 \$a I: Journal of liquid chromatography. - 13(1990)nr 15
- 700 \$a Berek, Dusan

Sidene 3061-3146 i heftet er ordinære artikler.

En større del av et ordinært tidsskrifthefte kunne tidligere registreres som temahefte, slik som i eksempel 4A. Disse skal nå registreres som I-analytter (se eksempel 4B), siden de ikke representerer et fysisk dokument.

Eksempel 4B (En større del av et ordinært hefte - ny løsning):

- 008 \$a l \$b c \$c eng
- 111 \$a International Symposium Advances and Application of Chromatography in Industry \$n 8 \$d 1989 \$c Bratislava
- 245 \$a 8th International Symposium on Chromatography in Industry, July 2-7, 1989, Bratislava, Czechoslovakia \$c edited by Dusan Berek
- 260 \$c 1990
- 300 \$a vi s., s. 2929-3060 \$b ill.
- 491 \$n 910341087 \$v 13(1990)nr 15
- 500 \$a Over tittelen: Special issue
- 700 \$a Berek, Dusan

I tillegg finnes serier med hovedtittel 'Temahefte', 'Temarapport' og lignende. Det må skilles mellom temahefter av tidsskrifter, og ordinære serier som tilfeldigvis har ord som 'temahefte', 'temarapport' og lignende i tittelen, f.eks.:

- Temarapport (Norsk institutt for vannforskning)
- Temarapport / Norsk institutt for vannforskning. - Oslo : NIVA.
- Kilde: Nr 4(1979).
- Fortsetter som: Temahefte (Norsk institutt for vannforskning), nr 5(1981).
- Objektet er en serie.

Heftene i slike serier skal lenkes med MARC-felt 491.

Valg av tittel for temahefter som mangler egen hovedtittel

Hvis temaheftet mangler tittelblad, tas tittel fra annen kilde (f.eks. omslaget), og det angis i note hvilken kilde som er brukt for beskrivelsen.

F.eks.: 500 \$a Katalogisert etter omslag

En del temahefter mangler ikke bare tittelblad, men også omslagstittel osv, kort sagt en hovedtittel. Man kan likevel ønske en innførsel i katalogen på grunn av heftets tema.

a) Søkestøy hvis tidsskriftets tittel brukes som tittel på ett enkelt hefte

Ved enkel registrering som f.eks. minidataregistrering, er det ofte lett vint å velge tidsskriftets tittel som tittel også på temaheftet. Hvis man bruker tidsskriftets tittel som tittel på ett eller flere hefter, får man søkestøy. Jo flere enkelthefter som registreres slik, desto vanskeligere blir det å finne igjen periodikaposten (eller *periodikapostene* hvis flere tidsskrifter har likelydende hovedtitler, som eksemplene nedenfor).

Eksempel 1: To tidsskrifter har tittelen 'Kontur'.

Søk i BIBSYS ga 7 treff på tittel 'kontur'

1	Bruerveiledning til datamaskinprogramm / Fjeld, Ola Kristian	1986
2	Kontur	
3	Kontur : norsk språk og litteratur for grunnkurs helse- og sosial	1994
4	Kontur : norsk språk og litteratur for VK 1 : studieretning for h	1994
5	. Kontur : tidsskrift for lærarutdanning / Kontur (Lærerutdannings	1993
6	. Kontur : verdikonservativt tidsskrift / Kontur (Tidsskriftet Ko	
7	Uninett - Internett / Kontur	

Nr 7 i trefflisten ovenfor er et **temahefte**. Det kom med fordi en minidata-post på søketidspunktet hadde følgende tittelinnførsel: 130 \$a Kontur \$d 1993 : 2/3. Denne posten er senere endret. (Se punkt 2a: Eksempler på temahefter av tidsskrifter.)

Eksempel 2: To tidsskrifter har tittelen 'Historisk tidsskrift' (norsk og dansk)

Søk i BIBSYS ga 6 treff på tittel 'historisk tidsskrift'

1	Historisk tidsskrift / Historisk tidsskrift (København)	
2	Historisk tidsskrift : h. 4, b. 69 (1990) : temanummer i kvinneh	1990
3	Historisk tidsskrift : h. 2, b. 70 (1991) : temanummer: Tingbøker	1991
4	. Historisk tidsskrift / Historisk tidsskrift (Oslo)	
5	. Hundre års historisk forskning : utvalgte artikler fra Historisk	1970
6	. Bibliografi til Norges historie ...	

Temaheftene, nr 2 og 3 i trefflisten ovenfor, er senere rettet.

Hva man *ikke* skal gjøre hvis heftetittel mangler

Tidsskriftets tittel skal *ikke* brukes som heftetittel, selv om temaheftet mangler fellestittel og kun artiklene har titler. Man bruker altså *ikke* MARC-felt **130** \$a Kontur 1992:2/3, eller MARC-felt **245** \$a Historisk tidsskrift: h.2, b. 70(1991), for opplysninger som egentlig hører hjemme i seriefeltet.

Katalogisator skal heller ikke utforme tittel selv. 1.1B7 i Katalogiseringsregler gjelder bare for dokumenter som mangler foreskrevet hovedkilde eller erstatning for denne.

Vedtatt BIBSYS-praksis for titler på temahefter av tidsskrifter

Temahefter av tidsskrifter kan, om det ønskes, katalogiseres særskilt. Heftets tittel registreres i MARC-felt **245**. Om felles tittel mangler, katalogiseres heftet iflg. **1.1G** (kfr. også avvik til 1.1G2).

Valg av MARC-felt for seriefeltet for temahefter

Bibliotekene hadde hatt forskjellig tolkning av hvilket MARC-felt som skulle brukes for seriefeltet for temahefter (kfr. sakspapirene til K8:95). Praksis var forskjellig pga ulik oppfatning av begrepene temahefte og lenkeserie. Til høstmøtet 1995 ble det laget en oversikt over praksis i de største BIBSYS-bibliotekene til da. Det virket som MARC-felt 440 var det mest brukte seriefeltet for temahefter.

Vedtak om valg av MARC-felt for seriefeltet for temahefter

Temahefter er tidsskriftnumre og faller *ikke* inn under kategorien 'lenkeserie', og skal derfor ikke lenkes. Opplysninger om vertsdokumentet legges som hovedregel i MARC-felt 440, unntaksvis i MARC-felt 490/830 (når serietittelen er upregnant eller serietittelen har flere varianter; for nærmere veiledning se 'BIBSYS-MARC : bibliografisk format').

Tidligere har det vært tillatt å legge opplysninger om vertsdokumentet i MARC-felt 509. Dette feltet er erstattet av ny løsning for registrering av I-analytter, og skal ikke brukes lenger. Det finnes en del poster i basen med 509, men disse vil bli konvertert etterhvert.

Eksempler:

440 Water, air & soil pollution \$v 30-31(1986)

490 Kontur / Lærerutdanningsrådet ; 7(1993)nr 2/3

830 Kontur \$q Lærerutdanningsrådet \$v 7(1993)nr 2/3

Endringer i BIBSYS-praksis har vanligvis ikke vært gitt tilbakevirkende kraft. Derfor kan det fortsatt finnes en del temahefte-poster i basen med galt MARC-felt for serie.

Når et dokument er et bind i en ordinær lenkeserie, ikke et temahefte, til tross for at ord som 'temahefte', 'temarapport' og lignende inngår i serietittelen, brukes MARC-felt 491. (Se punkt 2: Hva er et temahefte av et tidsskrift.)

Nummerering innen serien

På høstmøtet 1994 ble det bestemt å følge Katalogiseringsregler 1.6G for ordinære monografiserier. I utgangspunktet ville det vært naturlig å foreslå at

Katalogiseringsregler skal følges også for temahefter. Men siden dette ville føre til en del nye problemer, ble det vedtatt at mønsteret i *BIBSYS-vedtak og -avvik fra Katalogiseringsregler* beholdes.

Gjeldende regel for temaheftene er:

\$v utformes etter mønster fastlagt i del I i *BIBSYS-vedtak og -avvik fra Katalogiseringsregler*, under 12.7B20 (se også *BIBSYS-MARC : bibliografisk format 096 \$g*).

\$q fylles ikke ut

Deler av Stortingsforhandlinger som er lenkeserier

Som en del av sakskomplekset ble også spørsmålet om katalogisering av enkelte stortingsmeldinger, stortingsproposisjoner osv. drøftet på de nevnte møtene. Noen, men ikke alle, delene av Stortingsforhandlinger oppfyller kravene til å være lenkeserier ifølge definisjonen.

Disse er lenkeserier: St.meld., Ot.prp., St.prp., Innst.O, Innst. S, Dokument.

Behandling av enkeltbind av årbøker

- Årbøker katalogiseres som periodika.
- Katalogisator vurderer om årboken er en lenkeserie når poster for enkeltårganger skal registreres.
- Nummer i lenkeserien kan være et årstall.
- Er årboken ikke en lenkeserie, registreres enkeltbind med særtittel uten lenking til serieposten, ifølge vedtak om temahefter.

Eksempel 1 (Enkeltbind av en årbok som er en lenkeserie):

001 \$a 951137980

245 \$a Europa \$b forskning om økonomisk integrasjon \$c redaktør: Victor D. Norman

260 \$a Bergen \$b Fagbokforlaget \$c 1995

300 \$a 168 s. \$b ill.

491 \$a SNF årbok \$v 1995 \$q 1995 \$n 941077462

Eksempel 2a (Årbok som ikke er en lenkeserie, fordi kun enkelte årganger har særtitler):

001 \$a 876033842

- 008 \$b t \$c nor \$e x \$f 1987 \$i a
- 245 \$a Arbeiderhistorie ... \$b årbok for Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek
- 260 \$a Oslo \$b Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek
- 500 \$a Fortsettelse av: Tidsskrift for arbeiderbevegelsens historie, 1986
- 500 \$a Lenkes ikke, de enkelte hefter i serien må søkes separat
- 710 \$a Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek

Eksempel 2b (Enkeltpost med egen heftetittel, registreres som temahefte av en årbok):

- 001 \$a 931283302
- 245 \$a Fagbevegelsen og organisasjonsformene \$c [redaksjon: Trond Bergh ... [et al.]]
- 260 \$a Oslo \$b Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek \$c 1993
- 300 \$a 222 s. \$b ill.
- 440 \$a Arbeiderhistorie \$v 93 \$q 1993
- 500 \$a Katalogisert etter omslag
- 500 \$a Foran tittelen: Tema
- 700 \$a Bergh, Trond
- 740 \$a Tema: fagbevegelsen og organisasjonsformene

Referansegruppen for Katalog antar at bruken av Periodika-modulen vil øke i bibliotekene. Det er uheldig å lenke hefter uten egne heftetitler til en objektpost med noteteksten "Lenkes ikke, de enkelte hefter i serien må søkes separat". HEFTID eller REFID er bedre egnet i slike tilfelle, hvor DOKID er registrert kun for å tjene utlånsformål.

Serier som får note for å veilede katalogisator og hindre feil-lenking

Det kan være behov for veiledende noter i tilfeller der det er tvil om en serie virkelig er en lenkeserie.

Ifølge referansegruppens vedtak er det åpnet adgang til bruk av disse veiledende notene der det er tvil om en serie er lenkeserie eller ikke, for å

rettlede katalogisatorer og andre brukere. Eksempler på noter som kan brukes, henholdsvis: :

500 \$a Lenkes ikke, de enkelte hefter i serien må søkes separat

599 \$a Vurdert som lenkeserie

Man skal rydde opp i lenker når man tilføyer disse notene.

Tidligere hadde man både OBJEKTID- og DOKID-lenking i BIBSYS. Da var det praksis i en del bibliotek å lage en lokal anmerkning: **096 \$f (Lenkes ikke)**. Denne lokale anmerkningen skal *ikke* lages lenger.

Serien 'Yale French Studies' som utgis av **forlaget** Yale University Press, er et eksempel på en serie som krever veiledende noter. De bibliotek som har serien i abonnement, må ha en innførsel på serien som viser bestand og som heftekontrollen i Periodika-modulen knyttes til. Dette er ikke en lenkeserie ifølge definisjonen (punkt 4 er ikke oppfylt), men her var det oppstått tvil. Før rydding hadde heftene i serien dels MARC-felt 440, dels MARC-felt 491. Etter rydding og tilføyelse av den veiledende noten "Lenkes ikke, de enkelte hefter i serien må søkes separat", lå serien kun i MARC-felt 440.

Den samme veiledende noten skal brukes i innførsler for unummererte institusjonsserier, som heller ikke skal lenkes.

Eksempel på tidligere praksis med lokal anmerkning: *096 \$f (Lenkes ikke)*

Lecture notes in pure and applied mathematics. - New York : Marcel Dekker.
ISSN 0075-8469

1. 92a017430 - kat 1992-09-18 ARK/MATBIB t 51(04) L495 1(1971)-126(1990) (B-anal.) (Lenkes ikke)
2. 83d002799 - kat 1983-05-16 UBBRB Nr 14(1975)- . (Anal.) (Lenkes ikke)

Samme post - nå med 500-note:

Lecture notes in pure and applied mathematics. - New York : Marcel Dekker.
Lenkes ikke, de enkelte hefter i serien må søkes separat.
ISSN 0075-8469

1. 92a017430 - kat 1992-09-18 ARK/MATBIB t 51(04) L495 1(1971)-126(1990) (B-anal.)
2. 83d002799 - kat 1983-05-16 UBBRB Nr 14(1975)- . (Anal.)

Standardtitler for periodika i BIBSYS Biblioteksystem

To (eller flere) periodika med samme hovedtittel

1. Hovedordningsord på tittel. Standardtittel i MARC-felt 130
2. Hovedordningsord på korporasjon hvor både korporasjonsnavn og hovedtittel er like. Standardtittel i MARC-felt 240
3. Hovedordningsord på person hvor både personnavn og hovedtittel er like. Standardtittel i MARC-felt 240

Forklarende tilføyelse legges i \$q ved bruk av både MARC-felt 130 og 240. Dette gjøres for å skille periodikaene fra hverandre.

I alle tilfeller skal tidligere titler også endres hvis de mangler standardtittel og forklarende tilføyelse.

Det skal være samsvar i bruk av forklarende tilføyelse. Brukes sted for en tittel, skal dette også brukes for de andre likelydende titlene. Men hvis sted er brukt som forklarende tilføyelse for to like titler, og det kommer et tredje periodikum med samme tittel som er utgitt på samme sted som ett av de andre to, skal utgivers offisielle navn, *dvs. autorisert navneform*, brukes som forklarende tilføyelse på alle tre.

Ved behov for flere ledd i den forklarende tilføyelsen, skal hvert ledd skilles med mellomrom kolon mellomrom.

Eksempler:

Hovedordningsord på tittel

130 Griffen \$q Oslo
245 Griffen \$c Nasjonalgalleriet

130 Griffen \$q Tromsø
245 Griffen \$b husorgan ... \$c Troms Fylkeskommune

Hovedordningsord på korporasjon

110 Statistisk sentralbyrå
240 Publikasjonsoversikt \$q årlig utg.
245 Publikasjonsoversikt ... \$c Statistisk sentralbyrå

110 Statistisk sentralbyrå
240 Publikasjonsoversikt \$q månedlig utg.
245 Publikasjonsoversikt \$b publikasjoner utsendt i ... \$c Statistisk sentralbyrå

Hovedordningsord på person

100 Davis, Jim
240 Pusur \$q 1984-1991
245 Pusur \$b julen ... \$c av Jim Davis

Perioden 1992-1993 med tittel Garfield:
100 Davis, Jim
245 Garfield \$b [julealbum] \$c Jim Davis

Fortsetter fra 1994 med tidligere tittel Pusur:
100 Davis, Jim
240 Pusur \$q 1994-
245 Pusur \$b julen ...
500 Av: Jim Davis

Bruk av forklarende tilføyelser

A) Utgivelsessted

Som forklarende tilføyelse brukes utgivelsessted når stedet er nok til å skille den ene tittel fra den andre.

Eksempel: Historisk tidsskrift \$q Oslo
Historisk tidsskrift \$q København

B) Utgiver

Som forklarende tilføyelse brukes *utgivers offisielle navn*, dvs. den formen som er brukt i autoritetsfilen. Utgivers offisielle navn brukes når flere periodika med samme tittel er gitt ut på samme sted.

Eksempel: Ekko \$q Elkem
Ekko \$q Akershus ungdomslag

Hvis tittelen består av en generisk betegnelse, dvs. publikasjonstype, skal *utgivers offisielle navn* brukes som forklarende tilføyelse.

Eksempel: Rapport \$q Norsk senter for barneforskning
Rapport \$q Universitetsbiblioteket i Trondheim

Utgivers offisielle navn brukes også når tittelen inneholder utgivers initialer eller forkortelser.

Eksempel: AIJ proceedings \$q American Institute of Journalists
AIJ proceedings \$q Association of Iron Joiners

C) Sted : år eller Utgiver : år

Når sted eller utgiver ikke er nok til å skille flere periodika med samme tittel fra hverandre, brukes sted : år eller utgiver : år. Som årstall brukes første år et periodikum kom ut. Hvis det er avsluttet, kan også siste år tas med.

Forklarende tilføyelse brukes ofte når et periodikum har skiftet tittel for så å gå tilbake til første tittel, som et samlende element.

Eksempel: Folk og røvere \$q Trondheim : 1986-1991

Folk og røvere \$q Trondheim : 1993-1994

I 1992 var tittelen Revolver

Men: Finnes det et annet periodikum med tittel Folk og Røvere, får dette kun sted som forklarende tilføyelse, for eksempel

Folk og røvere \$q Stavanger

D) År

År som forklarende tilføyelse brukes bare når tittelen inneholder sted eller utgiver.

Eksempel: San Francisco journal \$q 1944

San Francisco journal \$q 1980

E) Periodisitet

Forklarende tilføyelse som angir periodisitet brukes for periodika i kumulerte utgaver der kumuleringen har egen objektpost. (Se 'Hjelpemidler i BIBSYS-registrering', kapitlet 'Kumulerte utgaver og periodika i flere deler').

Eksempler som viser hvordan forklarende tilføyelse (130 \$q eller 240 \$q) kan utformes:

annethvert år

årlig

3 nr pr år

halvårlig

kvartalsvis

månedlig

2 nr pr måned

ukentlig

daglig

Forklarende tilføyelse som angir periodisitet skal legges etter tilføyelser som angir utgiver, sted og/eller år. Når en forklarende tilføyelse består av flere ledd, skal fysisk form (medieform) være siste ledd, f.eks. 130 \$q årlig : trykt utg.

F) Medieform

Medieform brukes som forklarende tilføyelse for å skille ulike fysiske former av et periodikum.

Eksempel: 130 Fjernlån, referanse, informasjon \$q online
245 Fjernlån, referanse, informasjon

130 Fjernlån, referanse, informasjon \$q trykt utg.
245 Fjernlån, referanse, informasjon

110 Norges handelshøyskole \$b Biblioteket
240 Årsmelding \$q online
245 Årsmelding

110 Norges handelshøyskole \$b Biblioteket
240 Årsmelding \$q trykt utg.
245 Årsmelding

Når en forklarende tilføyelse består av flere ledd, skal fysisk form (medieform) være siste ledd, f.eks. 130 \$q årlig : trykt utg.

Eksempel: 130 Avhandling \$q Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Institutt for kjemi : trykt utg.
130 Avhandling \$q Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Institutt for kjemi : online

Men: Finnes det et annet periodikum med tittel Avhandling, får dette kun korporasjon som forklarende tilføyelse, for eksempel

130 Avhandling \$q Universitetet i Oslo

G) Andre kvalifikatorer

Hvis ingen av de forklarende tilføyelsene i A-G er egnet til å skjelne et periodikum fra et annet, brukes andre forklarende tilføyelser.

Kumulerte utgaver i flere deler

Skrevet av Ingrid Vaalund

For kopi av Conser Cataloging manual, module 17.3 (fire sider): Kontakt BIBSYS Brukerstøtte.

Kumulerte utgaver

Definisjon av kumulering

(Definisjonen er tatt fra [Conser Cataloging Manual. Part 1 : Original cataloging: Modul 17.](#))

En kumulering er et hefte i en serie som samler all informasjon gitt i tidligere hefter i serien og utgitt i en gitt utgivelsesperiode og som har som hensikt å erstatte disse. En kumulering kan omorganisere, korrigere eller øke innholdet av de opprinnelige heftene, men de originale heftene og det kumulerte heftet har totalt sett det samme innholdet.

Kumuleringen og heftene den kumulerer kan ha lik tittel, eller titlene kan være forskjellige.

Nummereringer av en kumulering kan være:

- Kumuleringen inngår i samme nummerering som heftene den kumulerer (det siste heftet utgjør også kumuleringen).
- Kumulering og heftene den kumulerer kan ha ulikt nummereringssystem (f.eks. kan de enkelte hefter ha volumbetegnelse, mens kumuleringen bare har årsangivelse).
- Kumuleringen betegnes med volum og år, mens de enkelte hefter har volum- og heftenummer eller månedsangivelse.
- Både kumulering og heftene den kumulerer har bare kronologisk betegnelse (år og/eller månedsbetegnelse).

Én eller to poster

Vedtak i referansegruppen for Samlinger, sak 13:99:

1. Når tittel eller nummerbetegnelse er forskjellige: lag to poster, med noter hhv. 'Kumulerer: ...' og 'Kumuleres i: ...'. Når titlene er forskjellige, kan det om ønskes lages bi-innførsler på disse.
2. Når tittel og nummerbetegnelse er like, eller tittel er lik og det bare er en kronologisk betegnelse, brukes samme post dersom det siste heftet også utgjør kumuleringen. Opplysningen om kumulering legges i note for periodisitet.

Eksempler til 1 (to poster):

Ulik tittel:

OBJEKTID: 900375019 Status: kat2
Pyton. - Oslo : Gevion.
12-13 nr pr år.
Utgivelsen av bladet er overtatt av Bladkompaniet.
Opphørt med: 11(1996)nr 13.
Kumuleres i: Årgangspyton.
ISSN 0805-0457

kumuleres i:

OBJEKTID: 900935847 Status: kat2
Årgangspyton. - Oslo : Gevion.
Senere forlag: Bladkompaniet AS.
Kilde: Nr 1(1987).
Opphørt med: 1996.
Kumulerer: Pyton.

Lik tittel - forskjellig nummerbetegnelse:

OBJEKTID: 802127045 Status: kat2
Langs Lågen (kvartalsvis)
Langs Lågen : lokalhistorisk lesebok for bygdene og
byene
langs Numedalslågen. - Kongsberg : Kværnum forlag.
4 nr pr år.
Utgitt med prøvenr i 1978.
F.o.m. 1991 med undertittel: Natur og kultur fra
Larvik til vidda.
Kumuleres i årboken: Langs Lågen.
ISSN 0332-7019

Volum- og nummerbetegnelse.

kumuleres i:

OBJEKTID: 001527231 kat2 DOKID: 00ga19405 Antall
lokale dokument: 1
Langs Lågen (årlig)
Langs Lågen ... - [Skollenborg] : Forlaget Langs
Lågen.
Kilde: 1999.
Undertittel på omslaget: Natur og kultur fra Larvik
til vidda.
Kumulerer tidsskriftet: Langs Lågen.

Årstallsbetegnelse. Heftene er bundet sammen med ny sidetallsangivelse og det er foretatt en viss redigering av stoffet. Dette er altså en ny utgivelse.

Eksempel til 2 (én post):

Lik tittel - kumuleringen inngår i nummerbetegnelsen:

OBJEKTID: 862125243

Index to book reviews in religion : an author, title, reviewer, series, and annual classified index to reviews of books published in and of interest to the field of religion. - Chicago, Ill. : American Theological Library

Kvartalsvis. 4. hefte er årskumulering

ISSN 0887-1574

Utkommer med 4 hefter med kronologisk betegnelse:

Januar/Mars - April/Juni - Juli/September -

Oktober/Desember (det siste heftet utgjør også kumuleringen).

Forklarende tilføyelse som angir periodisitet

Standardtitler skal ha forklarende tilføyelse som angir periodisitet når flere titler er like. Den forklarende tilføyelsen registreres i 130 \$q, eller i 240 \$q når ordningsordet er 11x. Se kapitlet 'Standardtitler for periodika i BIBSYS Biblioteksystem', for eksempler på forklarende tilføyelser som angir periodisitet.

Periodika i flere deler

På høstmøtet 1996 vedtok BIBSYS Referansegruppe for KATALOG følgende vedtak ang. katalogisering av periodika i flere deler (periodiske flerbindsverk):

Det finnes to måter å katalogisere periodiske flerbindsverk på:

1. Én objektpost for alle delene, hvor delene spesifiseres i note (**500**-feltet).
2. Oppsplitting i flere objektposter, hvor hovedtittel legges i MARC-felt **245 \$a**, deltitel i MARC-felt **245 \$p** (og evt. nr på delene i **245 \$n**).

CONSER cataloging manuals definisjoner og retningslinjer for behandling av periodiske flerbindsverk er retningsgivende. Det anbefales også å konsultere basene **Norper** og **ISSNper**. Et viktig kriterium for oppsplitting er at de enkelte delene har **eget ISSN**, og at det er mulig å tegne **abonnement** på dem. Ved tvil velges oppsplitting i flere deler.

For å unngå omfattende retrospektiv rydding, kan man i stedet bruke forklarende noter.

De aktuelle delene av *CONSER cataloging manual* tas inn i *Hjelpemidler i BIBSYS-registrering* som eget kapittel..

BIBSYS bruker **Module 17.3 (Serials issued in parts)** fra *CONSER cataloging manual*, Library of Congress, for katalogisering av periodika i flere deler (periodiske flerbindsverk).

MERK:

Unntak er følgende eksempel på side 11, som i BIBSYS er splittet opp i flere objektposter:

245 00 Mutation research

362 0 Vol.1 no. 1 (May 1964)-

500 Beginning in 1973, some vols. have also a section title, e.g., v. 236, no. 2/3 called Mutation research. DNA repair; v. 244, no. 3 called Mutation research. Mutation research letters. The sections do not have their own vol. numbering.

Erstattes med: OBJEKTID: 792062523

245 \$a European economy

500 \$a Før 1994 har enkelte bind delttittel: Annual economic report for... ; fra og med nr 58(1994)har annethvert bind deltitlene:... Broad economic policy guidelines og Annual economic report for...

Periodikum i periodikum - problem i forbindelse med lenkeserier

Skrevet av Irmelin Lyng

Denne saken ble behandlet i Referansegruppen for KATALOG på høstmøtet 1996, etter høring i referansegruppene for PERIODIKA, TILVEKST og LÅN. Tidligere, på høstmøtet 1995, var en sak om periodikum i periodikum behandlet.

Møtoreferat fra den siste saken, K23:96, lyder slik:

BIBSYS-praksis er at i nummererte institusjonsserier som analyseres, skal alle bind registreres som hefter og lenkes til serieposten.

I enkelte serier opptrer det blant de tiltenkede monografipostene titler som utgis periodisk – f.eks. årbøker. Ett eksempel er serien *NORD* hvor det utgis monografier og flere delperiodika, f.eks. *Yearbook of Nordic statistics*.

For slike serier lages en seriepost på hovedserien (eks. *NORD*) som hvert enkelt hefte lenkes til, også de enkelte bind i delperiodikumet (eks. *Yearbook of Nordic statistics 1991*). Bibliotek som mottar hele serien, knytter seg til denne serieposten – og til heftepostene, om de vil analysere serien.

Skal delperiodikumets enkelthefter ha et korporasjonsnavn i 110 eller 710, sløyfes disse feltene dersom korporasjonsnavnet finnes i 110 eller 710 på den overordnede serieposten.

I tillegg tillates det å opprette en seriepost på delperiodikumet (eks.: *Yearbook of Nordic statistics. . .*). Bibliotek som abonnerer bare på delperiodikumet, knytter seg til denne posten. Det skal ikke lenkes hefter til denne.

Dette er et sjeldent tilfelle hvor BIBSYS tillater katalogiserte monografi-innførsler og katalogisert serie-innførsel på samme tittel.

Vedtak

Vedtaket i denne saken er et tillegg til tidligere vedtak om periodikum i periodikum, fattet på høstmøtet 1995. Her følger det første vedtaket samt tilleggsvedtaket:

Første vedtak (1995):

Ved periodiske publikasjoner hvor årsberetning, kongressreferat o.l. er en del av hver årgang (periodikum i periodikum), opplyses det om

delperiodikumet i en 500-note, med bi-innførsel i MARC-felt 740 \$a, evt. i MARC-felt 7xx \$a og \$t.

Der hvor det er mulig å abonnere særskilt på *delperiodikumet*, og det er nødvendig med egen hefteregistrering, kan det opprettes et eget OBJEKTID på *delperiodikumet*.

En 500-note og bi-innførsel i MARC-felt 740 \$a, evt. 7xx \$a og \$t skal alltid stå på *hovedperiodikumet*, slik at bibliotekene får treff ved søk i lokal base uavhengig av valgt løsning for hefteregistrering.

Tilleggsvedtak (1996):

Når de enkelte delene av en periodisk publikasjon også er hefter i en lenkeserie, kan det lages både en periodisk post på *delperiodikumet* og monografiposter på heftene. Det skal ikke lenkes hefteposter til *delperiodikumets* katalogpost.

Eksempler

Alle eksemplene viser søk i base BIBSYS.

Yearbook of Nordic statistics er et *delperiodikum* (*periodikum* i *periodikum*). Det startet i 1962 og har hatt samme tittel siden da. Det har vært utgitt som del av hele fire forskjellige *hovedperiodika*:

- *Nordisk udredningsserie* var *hovedperiodikum* fra 1962 til 1976, men ble fra 1977 delt i 2 serier: *NU-serien. A* og *NU-serien. B*.
- *Yearbook of Nordic statistics* fortsatte som del av *NU-serien. A* i perioden 1977-1980.
- I 1981 ble *NU-serien. A* og *NU-serien. B* slått sammen til én felles serie med tittelen *NU-serien. Yearbook of Nordic statistics* fulgte med som delserie frem til 1987, men skiftet da over til en annen *hovedserie*: *NORD*.
- Fra 1987 har *Yearbook of Nordic statistics* vært utgitt som delserie i *NORD*.

Alle de fire *hovedseriene* er *lenkeserier* (nummererte *monografiserier* utgitt av korporasjon).

Yearbook of Nordic statistics er ikke en *monografiserie* (enkeltpindene har ikke særtitler) og følger heller ikke en *lenkeserie*.

Siden *Yearbook of Nordic statistics* inngår i hver årgang av *hovedperiodikaene*, er det registrert bi-innførsler i 740 på alle fire *hovedperiodikaene*. Derfor kommer også de med i trefflisten når man søker på tittelen *Yearbook of Nordic statistics*.

Eks. 1: Treffliste med hovedseriene, delserien og monografiposter

Her er trefflisten som viser periodikaposter og monografiposter (hefteposter) – sortert slik at den blir oversiktlig:

```
Referansemengden er sortert på tittel.
Treffliste - bibliografisk søk (BIBsøk)                                BIBSYS SØKING
Gi kommando:                                                            97-09-22
  Søk i BIBSYS ga 28 treff på tittel ' yearbook of nordic statistics '

 1 .  NORD
 2 .  Nordisk utredningsserie
 3 .  NU-serien
 4 .  NU-serien. A
 5 .  Yearbook of Nordic statistics ...
 6   Yearbook of Nordic statistics 1962                                1963
 7   Yearbook of Nordic statistics 1963                                1964
 8   Yearbook of Nordic statistics 1965                                1966
 9   Yearbook of Nordic statistics 1966                                1967
10   Yearbook of Nordic statistics 1974, vol. 13                       1975
11   Yearbook of Nordic statistics 1978, vol. 17                       1979
12   Yearbook of Nordic statistics 1979, vol. 18                       1980
13   Yearbook of Nordic statistics 1980, vol. 19                       1981
14   Yearbook of Nordic statistics 1981, vol. 20                       1982
15   Yearbook of Nordic statistics 1982, vol. 21                       1983
-----
Enter-PF1---PF2---PF3---PF4---PF5---PF6---PF7---PF8---PF9---PF10--PF11--PF12---
      HJELP BIB  MENy LIste SKRiv EKsda      MER  VDsøk AVGre TILBa ANDre
```

Nr 1-4 i trefflisten ovenfor viser hovedperiodikaene som *Yearbook of Nordic statistics* inngår i. *Yearbook of Nordic statistics* er lagt i 740 i disse postene.

Nr 5 er periodikumpost for delserien.

Nr 6 og følgende er hefteposter for enkeltårganger, lenket til de respektive hovedseriene. Her listes alle de årgangene som er blitt analysert som bind i lenkeserie, dvs. de forskjellige hovedseriene. En av disse vises som eks. 5 nedenfor.

Eks. 2: Periodikumpost for delserien

```
Utskrift av referanse nr 5      Antall treff: 28      BIBSYS SØKING
Gi kommando:                    97-09-22
OBJEKTID: 821170988      Status: kat2
Yearbook of Nordic statistics ... / edited by the Nordic Statistical
  Secretariat = Nordisk statistisk årsbok ... / redigerad av Nordiska
  statistiska sekretariatet. - Copenhagen : Nordic Council of Ministers.
  1962-1964 med engelsk tekst, fra 1965 med engelsk og svensk tekst.
  1962-1976 i Nordisk utredningsserie; 1977-1980 i NU-serien. A;
1981-1986 i NU-serien; 1987- i serien NORD. De enkelte bind er listet
  under disse seriene.
  Kilde: 26(1987).
  ISSN 0078-1088
  1 85d002912 - kat 85-02-12 UBBSV Ref 314.8 Nor 1962- . (IKKE TIL UTLÅN)
    (Oppstilt på Nordisk statistisk ...) Z - Går via Tidsskrift
  2 82a017098 - kat 82-11-15 NTUB t 31(48) N75 1(1962)- .

Totalt 41 eksemplarer.
-----
Enter-PF1---PF2---PF3---PF4---PF5---PF6---PF7---PF8---PF9---PF10--PF11--PF12---
      HJELP BIB  MENy LIste SKRiv EKsda      MER  VDsøk AVGre TILBa ANDre
```

Det er mulig å abonnere særskilt på *Yearbook of Nordic statistics*. De bibliotek som har eget abonnement på dette delperiodikumet, knytter seg derfor til dette OBJEKTID'et med egne DOKID og evt. heftekontroll.

MERK at det **ikke skal lenkes** noen hefter til denne posten – verken etter flerbindsverk-metoden eller etter seriemetoden.

Eks. 3: Periodikumpost for en av hovedseriene

NORD er den hovedserien som *Yearbook of Nordic statistics* har vært en delserie i siden 1987. Her vises katalogposten (nr 1 i trefflisten i eksempel 1):

```
Utskrift av referanse nr 1      Antall treff: 28      BIBSYS SØKING
Gi kommando:                  97-09-22

OBJEKTID: 871159953      Status: kat2
NORD. - [København] : Nordisk ministerråd.
  Uregelmessig.
  Kilde: 1987 nr 21.
  Før 1991 utgjør varierende numre, f.o.m. 1991 utgjør nr 1 hvert år
  Yearbook of Nordic statistics.
  ISSN 0903-7004
1 88d018775 - kat 89-07-28 UBB Spredte nr (Oppstilt som monografier)
2 89d001707 - kat 89-01-25 UBBJUR Spredte nr (Oppstilt som monografier)
3 91d026620 - kat 91-10-31 UBBSV Spredte nr (Oppstilt som monografier)
4 93d010250 - kat 93-02-26 UBBRB Spredte nr (Oppstilt som monografier)
5 93d026476 - kat 93-06-09 UBB Etno Spredte nr (Oppstilt som monografier)
6 94d023894 - kat 94-04-22 UBBHAUK Spredte nr (Oppstilt som monografier)

Totalt 100 eksemplarer.
Objektet er en serie.
-----
Enter-PF1---PF2---PF3---PF4---PF5---PF6---PF7---PF8---PF9---PF10--PF11--PF12--
      HJELP BIB  MENy LIste SKRiv EKsda      MER  VDsøk AVGre TILBa ANDre
```

- 500-noten viser at delserien finnes i denne hovedserien.
- Bi-innførsel på delseriens tittel (*Yearbook of Nordic statistics*) i 740 gir søkeinnang til denne katalogposten.
- De bibliotek som abonnerer på denne hovedserien, vil ha heftekontroll her.
- Bibliotekene velger selv om de vil analysere hele eller deler av serien.

De andre hovedseriene er registrert på tilsvarende måte.

Eks. 4: Utsnitt av hefteliste for en av hovedseriene der et analysert bind i delserien inngår

Her er hovedserien *NORD* valgt som eksempel.

De bibliotek som analyserer serien, vil ved kommando HEFTE få oversikt over de heftene som er lenket til den. Utsnitt av sortert hefteliste for 1991, er slik:

```
Treffliste - bibliografisk søk (BIBsøk)                                BIBSYS SØKING
Gi kommando: skr 286                                                97-09-22
HEFTE-kommando ga 517 treff.

286  1991:1: Yearbook of Nordic statistics 1991, vol. 29              1991
287  . 1991:2: Forurensning og straff : et nordisk studium            1991
288  . 1991:3: Nye prioriteringsmetoder i miljøadministrasjonen : nordis 1991
289  1991:4: Polarforskning : forslag till ett nordiskt samarbetsprogr 1991
290  1991:5: Nordiskt miljöforskningsprogram 1993-1997                1991
291  . 1991:6: Bioteknologisk samarbeidsprogram 1988-92 : midtveisrappor 1991
292  1991:7: Photochemical oxidants in the atmospher / Derwent, R. G. 1991
293  . 1991:8: Biological variables for monitoring the / Ratsep, Rein 1991
294  . 1991:9: Förbättringar av skolor : nordiska lärdomar och internati 1991
295  . 1991:10: Havbrug og miljø : havbrugs påvirkning af det omgivende 1991
296  . 1991:11: Ny tid - nyt job - nye uddannelser                    1991
297  . 1991:12: Cause related monitoring of forest dama / Thomsen, Mette 1991
298  . 1991:13: Konsumentinflytande i samhället : en re / Grønmo, Sigmun 1991
299  . 1991:14: Att identifiera reklam : en undersökning / Falk, Birgitta 1991
300  . 1991:15: Forbrugerne og værdikuponer : en juridi / Bruun Nielsen, 1991
-----
Enter-PF1---PF2---PF3---PF4---PF5---PF6---PF7---PF8---PF9---PF10--PF11--PF12-----
HJELP BIB  MENy LIste SKRiv EKsda BAK  MER  VDsøk AVGre TILBa ANDre
```

Yearbook of Nordic statistics 1991, vol. 29 (nr 286 i trefflisten) er lenket til hovedserien. Dermed er heftelisten fullstendig: 1991:1, 1991:2, 1991:3 osv.

Eks. 5: Et analysert bind i en hovedserie er samtidig en enkeltårgang i delserien

Kommando SKRiv på posten med heftennummer 1991:1 (nr. 286 i trefflisten ovenfor) gir denne hefteposten:

```
Utskrift av referanse nr. 286      Antall treff: 500                BIBSYS SØKING
Gi kommando:                        97-09-22
OBJEKTID: 910864373      Status: kat2
Yearbook of Nordic statistics 1991, vol. 29 / edited by the Nordic
  Statistical Secretariat = Nordisk statistisk årsbok 1991, vol 29 /
  redigerad av Nordiska statistiska sekretariatet. - Copenhagen : Nordic
  Council of Ministers, 1991. - 431 s. : ill. - (NORD ; 1991:1)
  ISBN 87-7303-529-7, 91-7996-303-x
1  91a011957 - kat 91-07-23 NTUB t 31(48) N75 Statistikksaml./Studiemag.
2  92h002473 - kat 92-06-17 NHHB 31(48) Ye3/1991
3  94sd20643 - kat 94-06-06 NBR/DEP p
4  96sd11728 - kat 96-03-20 NBR/DEP
5  92uk11990 - mini 94-06-03 HIA/LUND 314.8 Nor eks. 1

Totalt 5 eksemplarer.
Objektet tilhører 1 serie/flerbindsverk.
-----
Enter-PF1---PF2---PF3---PF4---PF5---PF6---PF7---PF8---PF9---PF10--PF11--PF12-----
HJELP BIB  MENy LIste SKRiv EKsda      VDsøk AVGre TILBa ANDre
```

Dette er en analytt lenket etter serielenkingsmetoden til hovedserien. Tittelen viser bindnummer og år i delserien, mens serienoten viser nummer i hovedserien: *NORD* ; 1991:1.

Eks. 6: Rapportserie fra en korporasjon med årsmelding som delserie

Det er ikke uvanlig at en korporasjons årsmelding inngår som numre i en annen serie som korporasjonen utgir. I noen tilfelle kan man tegne eget abonnement kun på delserien, dvs. årsmeldingen.

Søker man på korporasjon Humanistisk datasenter og tittel Årsmelding?, får man disse treffene:

```
Treffliste - bibliografisk søk (BIBsøk)                BIBSYS SØKING
Gi kommando:                                          97-09-23
Søk i BIBSYS ga 2 treff på inst/konf og tittel 'humanistisk datasenter og årsm

1   Årsmelding ... / Humanistisk datasenter
2   . Report series of the Norwegian Computing Centre for the Humanitie
-----
-
Enter-PF1---PF2---PF3---PF4---PF5---PF6---PF7---PF8---PF9---PF10---PF11---PF12---
-
HJELP BIB  MENy  LIste SKRiv EKsda                VDsøk AVGre TILBa ANDre
```

Post nr 1 i trefflisten ovenfor er periodikumposten for delserien:

```
Utskrift av referanse nr. 1      Antall treff: 2      BIBSYS SØKING
Gi kommando:                    97-09-23

OBJEKTID: 932051073   Status: kat2
Humanistisk datasenter
  Årsmelding ... / Humanistisk datasenter = Annual report ... / Norwegian
Computing Centre for the Humanities. - Bergen, Senteret.
  Kilde: 1992.
  Inngår som spredte numre i serien: Report series of the Norwegian
Computing Centre for the Humanities. De enkelte bind er listet under den
serien.
  Fortsettelse av: NAVF's EDB-senter for humanistisk forskning.
  Årsmelding, 1991.
1  75c077019 - mini 97-06-24 IMV tids nor Hum 1992- .
2  95sa14691 - kat 95-08-24 NBR/PL 1992- .
3  94sd44880 - kat 96-08-15 NBR/DEP p 1994- .
4  94uq04212 - kat 94-05-26 BØ Års 1993- .

Totalt 4 eksemplarer.
-----
--
Enter-PF1---PF2---PF3---PF4---PF5---PF6---PF7---PF8---PF9---PF10--PF11--PF12-----
--
HJELP BIB  MENy  LIste SKRiv EKsda                VDsøk AVGre TILBa ANDre
```

Periodikumposten for delserien har note som opplyser om hovedserien og at eventuelle analytter for enkeltårganger må lenkes til hovedserien. De bibliotek som abonnerer kun på denne delserien, har DOKID og heftemottak på posten for delserien (Humanistisk datasenter. Årsmelding . . .).

Post nr 2 i trefflisten ovenfor er periodikumposten for hovedserien:

```
Utskrift av referanse nr. 2          Antall treff: 2          BIBSYS SØKING
Gi kommando:                          97-09-23
OBJEKTID: 922436002   Status: kat2
Report series of the Norwegian Computing Centre for the Humanities. - Bergen :
  Norwegian Computing Centre for the Humanities.
  Enkelte hefter med tittel: Senterrapport ; Report series published by
  The Norwegian Computing Centre for the Humanities.
  Fortsettelse av: Rapportserie (NAVF's EDB-senter for humanistisk
  forskning), Nr 55(1992).
  Humanistisk datasenter. Årsmelding ... inngår som spredte numre i
  serien.
  ISSN 0804-8800
1  92d043510 - kat 92-12-18 avl UBB qZ Hum Nr 56(1992)- . (Anal.) (Oppstilt
   på: Humanistisk ...)
2  93b007240 - kat 93-03-10 avl VSB qT 13754 Nr 56(1992)- . (Forf.anal.)
3  94c005105 - kat 94-03-07 avl UBTØ tids Hum (u generell) Nr 57(1992)- .

Totalt 9 eksemplarer.
Objektet er en serie.
-----
Enter-PF1---PF2---PF3---PF4---PF5---PF6---PF7---PF8---PF9---PF10--PF11--PF12-----
-
      HJELP BIB  MENy  LIste  SKRiv  EKsda      MER  VDsøk  AVGre  TILBa  ANDre
```

Periodikumposten for hovedserien har:

- 500-note som opplyser om delserien.
- Bi-innførsel på korporasjonen Humanistisk datasenter i 710 (utgiver av hovedserien og forfatter av delserien).
- Emneinnførsel i 610 (korporasjonen er emne i årsmeldingene).
- Bi-innførsel på delseriens tittel: 740 Årsmelding. Bruker ikke 710 Humanistisk datasenter \$t Årsmelding, siden bi-innførsel i 710 allerede finnes.

710 og 610 registreres kun på serieposten og ikke på de enkelte årsmeldingene som lenkes til serien (kfr. innledningen).

Gir man kommando HEFTE og sorterer trefflisten man får etter bindnummer, ser man lettere hvilke bindnumre i serien som er årsmeldinger:

```

Referansemengden er sortert på stigende bindnummer
Treffliste - bibliografisk søk (BIBsøk)                                BIBSYS SØKING
Gi kommando:                                                            97-09-23
HEFTE-kommando ga 17 treff.

 1 . 56: Proceedings of the Scandinavian Confere / Nordiske datalingvi 1992
 2 . 57-59: Lexa corpus processing software / Hickey, Raymond 1992
 3 . 60: Årsmelding 1992 1993
 4 . 61: LinguaFont : language fonts and design / Hickey, Raymond 1993
 5 . 61(A): LinguaFont : language fonts and design / Hickey, Raymond 1993
 6 . 62: Bergen CD-Rom manager / Hickey, Raymond 1993
 7 . 63: Peer Gynt i hypermedia : prosjektrapport / Morland, Kjell 1993
 8 . 64: Runer i Bergen : foreløpige resultater / Haavaldsen, Anne 1994
 9 . 65: Årsmelding 1993 1994
10 . 66: Lexa : version 6.0 : update documentati / Hickey, Raymond 1994
11 . 67: Årsmelding 1994 1995
12 . 68: Rapport IVANA : interaktiv video i Nors / Sanne, Signe Marie 1995
13 . 69: Årsmelding 1995 1996
14 . 70: ALLC-ACH'96 The Association for Literar / Association for Lit 1996
15 . 71: Runes in Bergen : preliminary report fr / Haavaldsen, Anne 1996
-----
Enter-PF1---PF2---PF3---PF4---PF5---PF6---PF7---PF8---PF9---PF10---PF11---PF12---
-
HJELP BIB MENy LIste SKRiv EKsda MER VDsøk AVGre TILBa ANDre

```

Post for en enkelt av årsmeldingene (nr 3 i trefflisten ovenfor):

```

Utskrift av referanse nr. 3      Antall treff: 17      BIBSYS SØKING
Gi kommando:                    97-09-23
OBJEKTID: 931409101             Status: kat2
Årsmelding 1992 = Annual report 1992 / Humanistisk datasenter. - Bergen :
  Senteret, [1993?]. - 28 s. : diagr. - (Senterrapport / Humanistisk
  datasenter ; 60)
  ISBN 82-7283-072-8
 1 94d028939 - kat 94-05-11 UBB qZ Hum/60
 2 94b028776 - kat 94-08-25 VSB qT 13754/60
 3 93sa09608 - kat 93-06-24 NBR/PL
 4 94sd13623 - kat 94-04-14 NBR/DEP p
 5 90tk19986 - mini 95-06-02 AHO ref. Ref. 058:347.78 KOP eks. 1 <Ikke utlån>

Totalt 5 eksemplarer.
Objektet tilhører 1 serie/flerbindsverk.
-----
Enter-PF1---PF2---PF3---PF4---PF5---PF6---PF7---PF8---PF9---PF10---PF11---PF12---
-
HJELP BIB MENy LIste SKRiv EKsda VDsøk AVGre TILBa ANDre

```

MARC-feltene 110 og 610 sløyfes i postene for enkeltheftene. Som nevnt ovenfor er 710 og 610 registrert på serieposten

Fra monografi til periodikum - eller omvendt. Melding om rydding

Skrevet av Gøril Hesstvedt

Innledning

En del dokumenter kan vurderes både som monografi og periodikum. Katalogisatorer kan ha valgt forskjellig. Dette kan ha hatt sammenheng med abonnement/ikke abonnement, manglende opplysninger om utgivelse, konvertering m.m. I kataloger hvor kun eget biblioteks bestand registreres, spiller det ingen vesentlig rolle hvilken registreringsmåte man velger. Siden BIBSYS er et fellessystem, må imidlertid alle ha lik praksis for at databasen skal bli god å søke i.

Det er ganske mye rot i databasen. BIBSYS ønsker å få ryddet opp i dette. Dette gjøres bl.a. ved at vi rydder slik at samme dokument/serie får enhetlig registreringsmåte i basen. En egen arbeidsgruppe, Monoperi-gruppa, er nedsatt for å jobbe spesielt med dette. Den vurderer hva slags registrering som skal velges, og sender sine avgjørelser i EPOS. Meldingene går til alle katalogansvarlige, som har ansvar for å lese EPOS regelmessig. Meldingene er godt synlige i EPOS' postliste, fordi tittelen alltid skrives med store bokstaver. Dette skrivet diskuterer ikke hvilke løsninger som skal velges, monografiske eller periodiske. Her konsentrerer vi oss om hva som skal gjøres når avgjørelsen er tatt, og det er kommet melding i EPOS om at vi skal rette og rydde opp.

Når katalogansvarlig på biblioteket får monoperimelding i EPOS, må vi søke i BIBSYS og se om biblioteket har den aktuelle publikasjonen, enten som periodikum, eller registrert som enkeltheft. Det er viktig at alle bibliotek søker og ser om de har poster (DOKID), og om disse er registrert slik Monoperi-gruppa har vedtatt. Dersom biblioteket har poster som er registrert på feil måte, må det ryddes i egne DOKID. Dette skal være et prioritert arbeid på alle bibliotek. Det blir nemlig ikke helt ryddig før hele jobben er gjort. De fleste meldinger gjelder periodika som har vært registrert både som serie og monografier (enkeltheft) og nå kun skal være serie.

Eksempel på melding i EPOS:

Brev i EPOS fra Monoperi-gruppa

```
10:36:16          *** Brev - lesing ***          97-12-19
-----
Fra : Unni Knutsen          22 85 92 31          GA03NBUK
Dato: 97-12-19
Emne: LOVSAMLING FOR SKATT OG AVGIFT
-----> Side: 1/1

MONOPERI har fått forespørsel om denne tittelen, som vi mener
bør periodikaregistreres.

Kan de som står på monopostene vennligst flytte seg til periposten?

Vennlig hilsen
Unni Knutsen
for MONOPERIGRUPPA
```

Rydding fra monografi til periodikum

1. Søke

Gå inn i BIBSØK og søk opp den aktuelle tittelen trunkert (med spørsmålsteget). Da får du listet ut både serieposten (mangler årstall til høyre i skjermen), og alle enkeltheftene som nå skal ryddes. Sier EPOS-meldingen at tittelen er vurdert som periodikum, skal alle postene på enkeltbind fjernes eller lenkes. Når du søker på tittel, skal bare serieposten stå igjen når alle bibliotek har ryddet. På eget biblioteks dokumenter skal det bare være prikk på serieposten, ingen på eventuelle monografiposter som fortsatt står uryddet.

Bibliografisk søk

Søk i BIBSYS ga 4 treff på tittel 'lovsamling for skatt og avgift?'

1	Lovsamling for skatt og avgift 1993/94 / Norge	1994
2	. Lovsamling for skatt og avgift 1994/95 / Norge	1995
3	Lovsamling for skatt og avgift ... / Norge	
4	Lovsamling for skatt og avgift 1992/93 / Norge	1993

2a. Opprette DOKID på eksisterende periodikumpost

NYKTe til serieposten dersom du ikke allerede har DOKID på denne. HUSK Å SKRIVE BESTAND I 096 \$g. Du skal NYKTe deg til serieposten selv om du bare har en eller noen ganske få monografiposter. Dersom du ikke har seriepost, kan du risikere at egen bestand ikke vises når du søker i tittelfeltet, når rydding er gjennomført.

I eksemplet ovenfor skal det NYKTe til referansenr. 3, som er periposten. I dette tilfellet har biblioteket ikke løpende abonnement på serien, men det ene heftet skal allikevel noteres som bestand i 096 \$g.

2b. Opprette seriepost

Dersom seriepost ikke finnes, må den opprettes. Biblioteket som har bedt om en monoperivurdering har ansvaret for å lage denne posten, senest 14 dager etter at avgjørelse er bekjentgjort i EPOS. Det er ikke nødvendig å sende ut melding om at periposten er laget, beskjed ble gitt da Monoperi-gruppa sendte ut melding 14 dager tidligere.

```
OBJEKTID: 972857885      Status: kat2
Norge
Lovsamling for skatt og avgift ... - Oslo : Sem & Stenersen.
  Årlig.
  Vurdert som periodikum 1997.
  Kilde: 1992/93.
  Fra 1993/94 utgis Ajourføringshefte mellom hvert hovedbind.
  Fra 1993/94 utgitt av Kommuneforl.
1 97c023643 - kat 97-12-19 UBTØ L 762.1 Nor 1994/95- .
2 97pa00486 - kat 97-12-19 UJUR/IOR 762.1 Lov 1992/93- .
3 97pf01764 - kat 97-12-19 UJUR 762.1 Lov 1992/93- .
4 97sa19436 - kat 97-12-10 avl NBR/PL 10322 1992/93- .
```

Når vi skal rydde enkeltheftene, er det 2 måter å gjøre dette på, 3a og 3b. Man søker først opp serien trunkert:

```
Søk i BIBSYS ga 4 treff på tittel 'lovsamling for skatt og avgift?'
```

1	Lovsamling for skatt og avgift 1993/94 / Norge	1994
2	. Lovsamling for skatt og avgift 1994/95 / Norge	1995
3	. Lovsamling for skatt og avgift ... / Norge	
4	Lovsamling for skatt og avgift 1992/93 / Norge	1993

Ved søk ser vi at tre av de fire treffene er enkeltbind som skal lenkes til periposten. Eget bibliotek har ett av disse heftene, som man har ansvar for å rydde. Ryddemetode 3a eller 3b kan brukes.

3a. Rydde og bruke HEFTID/REFID

Søk opp serien på nytt trunkert. Slett alle DOKID som ligger for enkeltnumre, og gi isteden HEFTID (periodikamodulen). De som ikke har hefteregistrering i periodikamodulen, kan bruke REFID ved utlån.

Det er måten BIBSYS anbefaler at vi skal rydde på. Ikke alle bibliotek ønsker eller kan slette alle DOKID på enkeltbindene. Det kan være flere grunner til dette: dokumentet er utlånt, periodikamodulen er ikke i bruk, eller det er for mye arbeid å samle inn alle enkeltbindene og fjerne strekkoder. Da kan vi isteden LENKE ETTER FLERBINDSVERKMETODEN (metode 3b):

3b. Rydde, endre poster og lenke

Noter OBJEKTID eller DOKID på serien du nettopp har KAT eller NYKTet (Pkt. 2). Enkeltbindene i trefflisten, monografipostene, skal lenkes til serien.

Gi kommando SKRiv på et av heftene i trefflisten hvor du selv har et eksemplar (prikk). Denne posten skal rettes og lenkes til serien du har NYKTet

(Pkt. 2), ved hjelp av kommando KORIG. Den som foretar lenkingen gjør jobben for alle bibliotekene.

Bibliotek som senere søker for å rydde, må se til at de har post på serienivå, slik at de får treff for eget bibliotek ved søk:

Søk opp tittel. Hvis du ikke har DOKID for eget bibliotek, må du ta kommando HEFte for å kontrollere at biblioteket ikke har hefter. Dersom biblioteket har poster på heftenivå, men ikke på serien, har et annet bibliotek ryddet. Man må da NYKTe til serien.

Rette monografipostene

Det er viktig at informasjon som står i serieposten, ikke dubleres i heftet vi skal lenke. Da får vi søkestøy. Hefteposten må redigeres slik at bare informasjon som ikke står på serieposten kommer med.

Rette i skjermen

- Slett alt i ordningsordfeltet dersom tilsvarende opplysninger har tilsvarende registrering på overordnet nivå.
- Slett alt i tittelfeltet som står på serienivå. Når det gjelder 245 \$c, ansvarshavende, har det vært litt forskjellig praksis. Ved noen rettinger har all informasjon, også redaktører vært slettet, andre ganger har man valgt å beholde denne informasjonen i \$c og lage søkeinn ganger i 700-feltet. Det anbefales at hele tittelfeltet slettes. Ettersom det ikke er vanlig å ta med redaktører på periposter, blir det misvisende å gjøre dette på tiltenkede enkelthefter. Her må katalogisator vise skjønn. Det er ikke feil å beholde noe informasjon i MARC-felt 245 \$c.

I en del tilfeller ligger årstall som tittel, og det kan være uklart om årstallet skal ligge i 245 \$a eller i 491 \$v. Referansegruppen har drøftet dette, og det foreligger vedtak (K7:97C): Enkeltbind av en publikasjon som blir katalogisert som et periodikum og lenket etter flerbindsverkmotoden, og hvor alle bind inneholder år eller årstallsspenn i tittelen og eventuelt også har en utgavebetegnelse, registreres slik:

Når vi har bare årstall eller årstallsspenn, legges dette i 491 \$v:

Serien Norges lover. . .
Heftet 491 \$v 1685-1993 \$n 841101655

Når vi har både bindbetegnelse og år eller årstallsspenn, skal år eller årstallsspenn legges i 245 \$a, bindbetegnelsen legges i 491 \$v:

Serien Norsk kunstårbok
Heftet 245 \$a 1995
491 \$v Årg. 4 \$q 4

Finnes utgavebetegnelsen i tillegg, legges denne i 250 (forekommer sjelden):

Serien Hvem er hvem?. . .
Heftet 250 \$a @<13. utg.@>
491 \$v 1984 \$n 911379359

NB! Når det gjelder plassering av årstall, nr, bind i 245 \$a, 250 eller 491 \$v, skal det ikke nødvendigvis ryddes retrospektivt. Påbegynt praksis følges dersom trefflistene er ryddige og entydige. For alle nye periodiske publikasjoner som lenkes etter flerbindsverkmotoden følges ny praksis.

- Behold opplysninger om utgave hvis den ikke tilhører nummer som skal i lenkefelt 491.
- Slett alt unntatt år i feltet for utgivelse, forlag og år.
- Behold ISBN.
- La sidetall stå.
- Slett språkkode.
- La plasseringsfeltet stå, men sjekk at det er samsvar mellom det som står på denne posten og det som står på serie-DOKID'et det skal lenkes til.

Klassifikasjon og emneord bør bare ligge på serieposten, det gir mindre søkestøy. Ved kobling av monografiposter til lenkede hefter, er det fornuftig å sjekke at man ikke har dratt med seg klassifikasjons- og emnedata over på lenket hefte. Dette kan føre til unødig mye emnedublering og søkestøy.

- Slett FRIDA som også ligger på serieposten vi skal lenke til. I mange tilfelle er det fornuftig å slette alle FRIDA.
- Lenk til serie-DOKID som FLERBINDSVERK. Da skal 491 \$n og \$v være utfylt. (491 \$a skal være tomt). \$v er ofte utgavenummereringen eller årstallet som står i tittelen. Se merknad under tittel.

Når retting med lenking er gjennomført, er posten rettet.

Gjør det samme med de andre postene for enkeltbindene på trefflisten som kom opp ved første søk.

Eksempel på retting i skjermen

Følgende post skal rettes:

```
OBJEKTID: 950467804      Status: kat2
Norge
 Lovsamling for skatt og avgift 1994/95 / redaksjon: Sven Rune Greni ...
 [et al.]. - [Oslo] : Kommuneforl., 1995. - 1729 s.
 ISBN 82-446-0141-8 (ib.) : Nkr 738.00
 1 95c009416 - kat 95-05-12 avl UBTØ L 762.1 Lov
 2 95b007027 - kat 95-06-26 avl VSB B 109837
 3 95d028955 - kat 95-05-26 avl UBBJUR L 14.1 Lov (IKKE TIL UTLÅN)
 4 96ga06464 - kat 96-04-02 avl UBO NA/A 1996:2269 (ib.) Til bruk på
   Hovedbibl.s lesesal
 5 95h002612 - kat 96-01-25 NHHB ref 336.22 Nor (Ikke til utlån)
 6 95pf00411 - kat 95-04-25 UJUR Amag 762.1 Lov
 7 95pf00446 - kat 95-05-02 UJUR 762.1 Lov eks. 2
```

Registrering/ending kan utføres

```
Korrigere objekt-og/eller dokumentpost(KORIG)      BIBSYS KATALOG
Gi kommando:          : SK-RES:          SK-KODE: j (j/n)      97-12-19
----- OBJEKTID: 950467804 DOKID: 95c009416 -----
oord :
```

```
ooalf:
titt :
:
:
:
tital:
utgav:
trang: $c 1995
ISBN1: 82-446-0141-8 $b ib.
ISBN2:
koll : 1729 s.
008 : $c nor
plass: UBTØ $c L 762.1 Nor
:
UDK :
FRIDA: 491 $v 1994/95 $q 1994/95 $n 972857885
```

Ansvar for ryddingen

Merk at det bibliotek som har tatt initiativ til å få en tittel vurdert av Monoperigruppen, også har ansvaret for at det opprettes en peripost når avgjørelsen er tatt. Dette skal gjøres senest 14 dager etter at melding om rydding har gått ut fra Monoperigruppen. Lenking/rydding skal gjøres etter denne dato.

Kontrollere ryddingen

Når alle enkeltheftene er lenket, er det lurt å ta en siste sjekk på monoperirydding: søk opp serien på nytt (trunkert søk). Dersom din jobb er gjort ferdig, skal du kun ha prikk i trefflisten på serieposten. Når ryddejobben er gjennomført av alle bibliotek, skal søk på denne tittelen gi ett eneste treff.

```
Søk i BIBSYS ga 3 treff på tittel 'lovsamling for skatt og avgift?'

1      Lovsamling for skatt og avgift 1993/94 / Norge          1994
2      . Lovsamling for skatt og avgift ... / Norge
3      Lovsamling for skatt og avgift 1992/93 / Norge          1993
```

I dette tilfellet har andre bibliotek ansvaret for å rydde 1 og 3.

Kontroll til slutt

Som en siste sjekk, er det lurt å søke på serien i seriefeltet. Det skjer ikke så ofte, men det hender at serien også ligger i et 440-felt. Gjør den det, bør dette også ryddes, slik at brukeren får full oversikt over bestand ved ett enkelt søk i tittelfeltet.

Fra periodikum til monografi

Avviket om at periodika med personlige forfattere skal registreres monografisk er opphevet fra juli 2008.

Hvis det unntaksvis finnes periodikaposter i BIBSYS som man ønsker å behandle monografisk, dvs. med en bibliografisk post for hvert nye bind/utgave, skal KATVAKT forespørres.

Ved rydding i disse, må man katalogisere hvert nytt bind for seg, slik at bindene får selvstendige katalogposter i BIBSYS. Husk å søke for å sjekke om enkeltbindet allerede er katalogisert i basen. Da skal du bruke NYKTe. Dersom du er førstemann, brukes NYKAt.

Eget serie-DOKID slettes når hvert enkelt hefte er katalogisert som selvstendig dokument. Er du den siste som har DOKID på serieposten, brukes kommando OSlett.

Monografi eller løpende ressurs?

Definisjoner (fra Katalogiseringsregler, bilag D: ordforklaringer):

A. **Monografi:** Ikke-periodisk dokument som enten er avsluttet i én fysisk enhet eller avsluttet (eventuelt planlagt avsluttet) i et på forhånd fastsatt antall enheter.

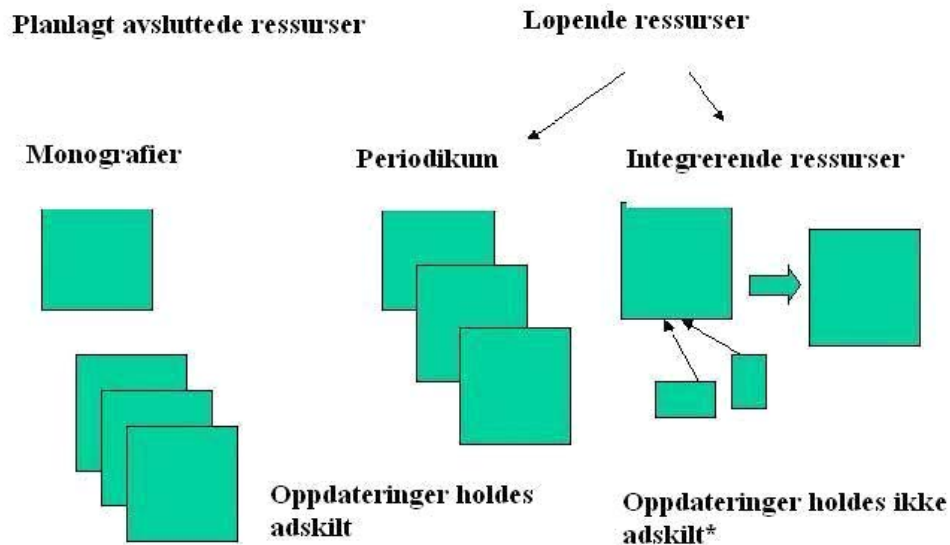
B. **Periodikum:** En løpende ressurs som utgis i deler som følger etter hverandre, - som oftest med en nummerering - , og som ikke har noen på forhånd fastsatt avslutning. Eksempler på periodika er tidsskrifter, magasiner, elektroniske tidsskrifter, løpende adressebøker, årsberetninger, aviser og monografiserier.

C. **Integrerende ressurs:** En bibliografisk ressurs som får tilføyelser eller endres ved oppdateringer som ikke holdes adskilt, men integreres i helheten. Integrerende ressurser kan ha en avslutning eller være løpende. Eksempler på integrerende ressurser er oppdaterende løssbladpublikasjoner og oppdaterende vevsteder.

B. og C. er det vi med en samlebetegnelse kaller løpende ressurser (jfr. Katalogiseringsregler kap. 12). 'Løpende ressurs' er definert slik i Katalogiseringsregler:

Løpende ressurs. En bibliografisk ressurs som utgis over tid og ikke har noen på forhånd fastsatt avslutning. Løpende ressurser omfatter periodika og igangværende integrerende ressurser.

Oversikt over typer utgivelser

*Noen integrerende ressurser er planlagt avsluttet. Disse katalogiseres også etter kap. 12 i Katalogiseringsregler.

Hvis du er i tvil om hvilke av disse definisjonene ressursen faller inn under, gjelder følgende retningslinjer:

Periodikum vs. Integrerende ressurs

Hvis det mangler informasjon om hvordan en ressurs oppdateres (dvs. det er et spørsmål om ressursen er et periodikum eller en integrerende ressurs), men ressursen har formuleringer som refererer til ”utgave”, vurder om formuleringen uttrykker en form for nummerering eller en opplysning om utgave. Hvis formuleringen uttrykker en form for nummerering, katalogiser ressursen som periodikum. Hvis formuleringen uttrykker en opplysning om utgave, katalogiser ressursen som en integrerende ressurs.

Monografi vs. Integrerende ressurs

Hvis det mangler informasjon om en ressurs oppdateres eller ikke (dvs. det er et spørsmål om ressursen er en monografi eller en integrerende ressurs), katalogiser ressursen som en integrerende ressurs hvis det er trolig at den vil bli oppdatert (gå da ut i fra at den ikke vil bli oppdatert i deler som følger etter hverandre). Hvis det ikke er noen som indikerer at ressursen vil bli oppdatert, katalogiser ressursen som monografi.

Monografi vs. Periodikum

Er du i tvil om en ressurs er monografi eller et periodikum, vurder følgende kjennetegn ved ressursen

1. Frekvens

1. har ressursen oppgitt en frekvens (i tittelen, i forordet etc.), katalogiser ressursen som periodikum
2. hvis ressursen er utgitt i nye utgaver, katalogiser ressursen som periodikum hvis utgivelsesfrekvensen er ett til to år. Er utgivelsesfrekvensen tre år eller mer, vurder om ressursen bør katalogiseres som monografi.

Merknad: I BIBSYS har vi tradisjon for også å behandle ressurser med utgivelsesfrekvens ut over ett til to år som periodikum. Eksempler på slike er ”Stortinget i navn og tall...” (objektid. 981773966) og ”Sametinget. Sametingsplanen ...” (objektid. 031759424). Er du i tvil om du bør behandle ressurser med utgivelsesfrekvens ut over ett til to år som periodikum eller monografi, kan Katvakt kontaktes.

2. Nummerering

1. har ressursen numerisk/alfabetisk (for eksempel volume 1; hefte A) eller kronologisk (for eksempel 2001; juni 2007; 2008-1) betegnelse og det er sannsynlig at ressursen ikke har en på forhånd fastsatt avslutning, katalogiser ressursen som periodikum.
2. har ressursen blitt nummerert (numerisk/alfabetisk og/eller kronologisk) etter første hefte ble utgitt, omkatalogiser ressursen som periodikum.
3. hvis ressursen er publisert i hyppige nye utgaver (se pkt. 1, prikkpkt. 2 over) må den ha en betegnelse (for eksempel dato; numerisk utgaveopplysning) som kan brukes som nummerering for å kunne katalogiseres som periodikum.

3. Om sannsynlighet for en på forhånd fastsatt avslutning

1. hvis det ikke finnes noen indikasjon i ressursen om en på forhånd fastsatt avslutning, og ressursen oppfyller kriteriene beskrevet i 1. og 2. over, katalogiser som periodikum.

4. Andre indikasjoner på at ressursen er en løpende ressurs

1. ressursen har en tittel som indikerer at det er en løpende ressurs (Advances in ...; Progress in...)
2. det er mulig å abonnere på ressursen.

5. Publikasjoner med begrenset varighet

1. katalogiser også ressurser av begrenset varighet (for eksempel daglig nyhetsbrev knyttet til et flerdagers møte/konferanse) som periodikum, forutsatt at ressursen har noen av kjennetegnene til et periodikum: hefter som følger etter hverandre, nummerering og evt. frekvens.

Spesielle tilfeller

1. Elektroniske ressurser

1. ikke baser avgjørelsen om en elektronisk ressurs er en monografi, et periodikum eller en integrerende ressurs på hvordan den var utgitt i trykt form.
2. katalogiser en ressurs med fjerntilgang (nett) som periodikum hvis: ressursen får tilføyelser i form av (oftest nummererte) deler som følger etter hverandre. Ressursen kan ha en oversikt over tidligere nummer, selv om det bare er det nyeste nummeret som er tilgjengelig i fulltekst.
3. katalogiser en ressurs i fysisk fiksert form (for eksempel CD-ROM) som periodikum hvis: ressursen får tilføyelser i form av (oftest nummererte) deler som følger etter hverandre. Slike ressurser består ofte av nye nummer som erstatter et tidligere nummer.
4. katalogiser en ressurs med fjerntilgang (nett) som integrerende ressurs hvis: ressursen får oppdateringer (i form av tilføyelser eller andre endringer av innholdet) der oppdateringene blir integrert i helheten.
5. det er ikke aktuelt å katalogisere en ressurs i fysisk fiksert form (for eksempel CD-ROM) som integrerende ressurs.
6. katalogiser en ressurs med fjerntilgang (nett) eller i fysisk fiksert form (for eksempel CD-ROM) som monografi hvis: ressursen er avsluttet i én fysisk enhet eller avsluttet (eventuelt planlagt avsluttet) i et på forhånd fastsatt antall enheter.

2. Løsbladpublikasjoner

1. katalogiser en løsbladpublikasjon som integrerende ressurs hvis: ressursen består av en perm eller permer, der innholdet blir oppdatert (i form av tilføyelser, eller andre endringer av innholdet) der oppdateringene blir integrert i helheten.
2. katalogiser en løsbladpublikasjon som periodikum hvis: ressursen består av permer som er utgitt fortløpende (og er nummerert) selv om

innholdet blir oppdatert (i form av tilføyelser, eller andre endringer av innholdet) der oppdateringene blir integrert i helheten.

3. katalogiser en løsbladpublikasjon som monografi hvis:
ressursen er avsluttet i én fysisk enhet eller avsluttet (eventuelt planlagt avsluttet) i et på forhånd fastsatt enheter.

3. Konferansepublikasjoner

1. katalogiser løpende konferansepublikasjoner som periodikum. Anse en konferansepublikasjon å være løpende hvis ord som 'første' eller 'annual' framtrer i sammenheng med navnet på konferansen eller tittelen på ressursen eller at dette går fram ved å studere deler som følger etter hverandre.
2. katalogiser som monografi en konferansepublikasjon som ikke er løpende eller som:
har en unik tittel for hver del som utgis
og/eller
er utgitt som en del av en nummerert institusjonsserie.

Merknad: Slike unike titler er ofte knyttet til et tema som kan variere fra nummer til nummer eller fra konferanse til konferanse. Katalogisator avgjør i hvert enkelt tilfelle om en tematisk eller slagord-aktig frase, eller et motto, er en unik tittel som berettiger til monografisk behandling. Hvis helhetsvurderingen er at konferansen skal behandles periodisk, kan enkeltheftene i konferanserekken i tillegg registreres monografisk hvis det av gjenfinningsmessige grunner er viktig å gjøre dette. De monografiske postene for enkeltbind skal ikke lenkes til posten for tilhørende løpende ressurs

Eksempel på unike titler er ofte knyttet til et spesielt emne for en konferanse og varierer derfor fra konferanse til konferanse.

4. Supplementer

1. hvis et supplement kan brukes uavhengig av hovedressursen, lag en separat bibliografisk post for supplementet ut i fra hvordan supplementet blir utgitt.
2. Hvis supplementet ikke kan brukes uavhengig av hovedressursen, lag en note på posten for hovedressursen.
3. ikke katalogiser et supplement som ikke kan brukes uavhengig av hovedressursen som periodikum, selv om supplementet har en uttalt frekvens.

5. Gjenutgivelser

1. gjenutgivelse av et periodikum. Generelt, katalogiser en gjenutgivelse av et

periodikum som periodikum. Unntak:
en gjenutgivelse av et enkelt hefte eller et avgrenset antall hefter katalogiseres som monografi

2. katalogiser en gjenutgivelse av en monografi som monografi
3. katalogiser en gjenutgivelse av en integrerende ressurs som enten monografi eller som integrerende ressurs avhengig av hvordan ressursen blir utgitt.

Endring fra monografi til periodikum

Vurder følgende aspekter ved ressursen hvis du skal omkatalogisere fra monografi til periodikum:

1. ressursen må ha betegnelser (for eksempel dato, numerisk utgavebetegnelse) som kan brukes som nummerering
2. utgivelsesfrekvensen (se **Monografi vs. Periodikum, punkt 1. Frekvens**)

Endring av utgivelsesmønster

Utgiveren av en ressurs kan endre utgivelsesmønster for ressursen, fra monografi til integrerende ressurs (for eksempel utgi oppdateringer til det som opprinnelig var en monografi i ringperm), fra monografi til periodikum (utvide fra et flerdeldsdokument med på forhånd fastsatte antall deler (flerbindsverk) til en ressurs som ikke har noen definert avslutning), periodikum til integrerende ressurs (for eksempel gå over fra å publisere ressursen i deler som følger etter hverandre til en oppdaterende vevside), etc.

Omkatalogiser en ressurs som endrer utgivelsesmønster i henhold til hvordan ressursen oppfyller kriteriene i dette dokumentet etter at endringen har funnet sted.

Retningslinjer for lenking av læreverk i BIBSYS Biblioteksystem

Skrevet av: Frank B. Haugen, Edmund Olsen, Trine Remvik og Torild Tveit

Retningslinjene er utarbeidet for å få til en enhetlig lenkepraksis i basen. Denne veiledningen er inndelt i flere delpunkter som representerer problemområder mht. bibliografisk registrering.

Fysiske eller ikke-fysiske nivå i lenkehierarkiet

Læreverkets oppbygning avgjør hvordan lenkestrukturen blir.

Finnes det en hovedbok (grunnbok, tekstbok, etc.) med ledsagende materiale (arbeidsbok, fasit, etc.), lenkes ledsagende materiale til denne.

```
OBJEKTID: 970925409      Status: kat2
Gjefsen, Bjørn
  Under treet : kristendomskunnskap med religions- og livssynsorientering
  for 2. klasse / Bjørn Gjefsen, Helene Dæhlin, Elen Egeland ; illustrert
  av Hilde Kramer ; [nynorsk omsetjing: Oddrun Høyvik Ulvestad]. -
  Nynorsk[utg.]. - [Oslo] : Gyldendal, 1997. - 106 s. : ill.
  ISBN 82-05-23729-8
  - Arbeidsbok / illustrert av Hilde Hodnefjeld ; [omsetjing til nynorsk:
  Henrik Røkkum]. 1997. - 36 s. : ill.
  ISBN 82-05-23732-8
1 97sa06571 - kat 1997-05-29 avl NBR/PL (Sikringseksemplar.) <Ikke utlån>
...
HEFTE-kommando ga 1 treff.
Totalt 5 eksemplarer.

Objektet tilhører 1 serie/flerbindsverk.
```

Dersom grunnboka består av flere deler, lager man en ikke-fysisk post for grunnboka, og lenker de enkelte delene og evt. ledsagende materiale til denne.

Dersom man ikke eier hovedboka, men bare har ledsagende materiale, føres de opplysninger opp på øverste nivå som er felles for hovedbok og ledsagende materiale (ikke-fysisk post) og ledsagende materiale lenkes til (fysisk post). (Se Katalogiseringsregler 13.6, s. 275.) Den som får hovedboka senere retter eventuelt.

Når vi har et læreverk der ingen deler dominerer, lager vi et øverste ikke-fysiske nivå.

```
OBJEKTID: 961787082      Status: kat2
Danbolt, Gunnar
  Billedspor : kunst- og kulturhistorie / Gunnar Danbolt, Mabel Kjerschow. -
[Bokmålutg.]. - Vollen : Tell, c1996-1997. - 2 b. : ill.
  B. 1: Fra istid til renessanse. c1996. - 198 s.
      ISBN 82-7522-064-5
1 96sa17813 - kat 1996-11-19 avl NBR/PL (Sikringseksemplar.) <Ikke utlån>
...
Totalt 29 eksemplarer.

Objektet tilhører 1 serie/flerbindsverk.
```

og

```
OBJEKTID: 972378227      Status: kat2
Danbolt, Gunnar
  Billedspor : kunst- og kulturhistorie / Gunnar Danbolt, Mabel Kjerschow. -
[Bokmålutg.]. - Vollen : Tell, c1996-1997. - 2 b. : ill.
  B. 2: Fra barokken til vår egen tid. c1997. - 205 s.
      ISBN 82-7522-065-3
1 97sa18159 - kat 1998-01-26 avl NBR/PL (Sikringseksemplar.) <Ikke utlån>
...
Totalt 22 eksemplarer.

Objektet tilhører 1 serie/flerbindsverk.
```

Språklige utgavebetegnelser

Problemet gjelder læreverk som utgis i flere målformer (f.eks. bokmål og nynorsk), der enkelte bøker i verket bare er på en målform (men skal brukes for begge målformer). 'Lærerens bok' er et eksempel på en kategori bøker som ofte er av denne typen.

Har vi både et bokmåls- og et nynorskhierarki, lenkes fellesbøker til bokmålshierarkiet (med mindre fellesbøkene har språklig utgavebetegnelse nynorsk). Det lages note på øverste nivå i nynorskhierarkiet om dette.

(Retningslinjene i BIBSYS MARC bibliografisk format, s. 76, siste prikkpunkt endres. Tilsvarende endring foretas i BIBSYS-VEDTAK og -AVVIK til katalogiseringsregler, s. 5, avsnittet 'Utgavebetegnelsen for hovedbok og tilleggsbok ikke korresponderende').

```
OBJEKTID: 910814619      Status: kat2
Gjesdal, Marit
  Paroles : fransk for den vidaregåande skolen : C-språk, 1. og 2. år /
Marit Gjesdal, Vibeke Gade. - Nynorsk[utg.]. - [Oslo] : Gyldendal, 1991-
. - b. : ill.
  For Textes, se bokmålutg.
1 92sa17707 - kat 1992-12-22 NBR/PL (Sikringseksemplar.) <Ikke utlån>
...
Søk i BIBSYS ga 1 treff på OBJEKTID ' 910814619 '
Totalt 2 eksemplarer.

Objektet er et flerbindsverk.
```

og

OBJEKTID: 910371466 Status: kat2
Gjesdal, Marit
Paroles : fransk for den videregående skolen : C-språk, 1. og 2. år /
Marit Gjesdal, Vibeke Gade. - Bokmål[utg.]. - [Oslo] : Gyldendal, 1991- . -
b.
- Textes. - [Bokmål/nynorskutg.]. 1991 (PDC). - 192 s. : ill.
ISBN 82-05-18894-7
1 91sa03266 - kat 1991-05-30 avl NBR/PL (Sikringseksemplar.) <Ikke utlån>
...
Søk i BIBSYS ga 1 treff på OBJEKTID ' 910371466 '
Totalt 11 eksemplarer.

Objektet tilhører 1 serie/flerbindsverk.

Har verket derimot en hovedbok som inkluderer begge målformer (språklig fellesutgave), og ledsagende materiale foreligger i flere målformer, lenker vi begge språkutgaver av det ledsagende materialet til hovedboka.

OBJEKTID: 950995622 Status: kat2
Alles gute!. 3 / Ellen Anker ... [et al.]. - [Fellesutg., bokmål/nynorsk]. -
[Oslo] : Aschehoug, 1995. - 199 s. : ill.
Undertittel på omslaget: 2.kl B-språk, 3.kl C-språk.
ISBN 82-03-32002-3
1 95sa08125 - kat 1995-07-11 avl NBR/PL (Sikringseksemplar.) <Ikke utlån>
...
Søk i BIBSYS ga 1 treff på OBJEKTID ' 950995622 '
Totalt 3 eksemplarer.

Objektet er et flerbindsverk.

OBJEKTID: 951399039 Status: kat2
Alles gute!. 3 / Ellen Anker ... [et al.]. - [Fellesutg., bokmål/nynorsk]. -
[Oslo] : Aschehoug, 1995. - 199 s. : ill.
Undertittel på omslaget: 2.kl B-språk, 3.kl C-språk.
ISBN 82-03-32002-3
- Arbeitsbuch. - Bokmål[utg.]. c1995. - 299 s.
ISBN 82-03-32003-1
1 95sa10859 - kat 1995-08-15 avl NBR/PL (Sikringseksemplar.) <Ikke utlån>
...
Totalt 3 eksemplarer.

Objektet tilhører 1 serie/flerbindsverk.

OBJEKTID: 951656449 Status: kat2
Alles gute!. 3 / Ellen Anker ... [et al.]. - [Fellesutg., bokmål/nynorsk]. -
[Oslo] : Aschehoug, 1995. - 199 s. : ill.
Undertittel på omslaget: 2.kl B-språk, 3.kl C-språk.
ISBN 82-03-32002-3
- Arbeitsbuch / [nynorsk omsetjing: Olaf Almellingen]. - Nynorsk[utg.].
c1995. - 299 s.
ISBN 82-03-32005-8
1 95sa13165 - kat 1995-09-06 avl NBR/PL (Sikringseksemplar.) <Ikke utlån>
...
Totalt 2 eksemplarer.

Objektet tilhører 1 serie/flerbindsverk.

Forskjellige utgaver i samme hierarki

Her har BIBSYS allerede klare retningslinjer, se 'BIBSYS-MARC bibliografisk format' s. 76:

"Der det er vanskelig å konstatere hvilken **utgave** av **hovedbok** og **tilleggsbok** som hører sammen, katalogiseres **tilleggsbøkene** for seg uten å lenke til hovedboka. Det lages **forfatter/tittel biinnførsel** for **hovedboka**.

Forskjellig forlag for de enkelte delene av læreverket

Har de enkelte delene i læreverket forskjellige forlag, skal disse ikke lenkes sammen i et hierarki. Vi katalogiserer de enkelte delene hver for seg og lager tilknyttet verk-innførsel.

```
OBJEKTID: 951964186      Status: kat2
Osland, Einar
  Naturfag : studieretning for allmenne, økonomiske og administrative fag
  : studiehefte / Einar Osland. - Klasseutg. - [Oslo] : NKS Fjernundervisning,
  1995. - 161 s. (Åpen videregående)
  Brukes sammen med: Naturfag : grunnbok / Per Jerstad, Arne Løvlie,
  Reidun Sirevåg. - Oslo : Cappelen, 1994
  1 95sa16041 - kat 1995-10-03 avl NBR/PL (Sikringseksemplar.) <Ikke utlån>
  ...
Totalt 4 eksemplarer.
```

Ordningsord for læreverk

Her følger BIBSYS Katalogiseringsregler 21.3A2:

Denne paragrafen i Katalogiseringsregler sier:

"Hvis den (de) ansvarshavende for en monografi i flere deler skifter fra en del til den neste, får monografien hovedinnførsel under ordningsordet for første del. Men hvis en annen person eller korporasjon som er ansvarlig for de senere delene, dominerer, får verket hovedinnførsel under ordningsordet for de senere delene. Det lages bi-innførsel under ordningsordet for den tidligere personen eller korporasjonen.

Hvis flere enn tre personer eller korporasjoner er ansvarlige for det fullstendige verket, og ingen peker seg ut som spesielt ansvarlig, skal verket ha hovedinnførsel på tittel (se 21.6)"

Læreverkets oppbygning - gjengivelse i BIBSYS

Lenkestrukturen i BIBSYS bør følge verkets oppbygning. Dette vil si at vi lager hierarki inndelt etter klassetrinn, ikke etter publikasjonstyper (grunnbok, oppgavebok, fasit etc.).

Fra og med den siste mønsterplanen (L97) skal lenkestrukturen følge klassetrinnene. For tidligere mønsterplaner skal det ikke ryddes retrospektivt.

Slik skal det se ut:

```
OBJEKTID: 981364055      Status: kat2
Møte med livet 8-10 : kristendomskunnskap med religions- og
  livssynsorientering. Bokmål[utg.]. - [Oslo] : Aschehoug, 1997- . - b. :
  ill.
9: Kristensen, Vidar
  Grunnbok / Vidar Kristensen, Gunnar Bakke Gabrielsen, Bjørn Bolstad.
  1998. - 224 s.
  ISBN 82-03-30549-0
  - Arbeidshefte. 1998. - 64 s.
  ISBN 82-03-30061-8
1 98sa13804 - akset 1998-08-14 avl NBR/PL

Totalt 5 eksemplarer.
Objektet tilhører 1 serie/flerbindsverk.
```

Et eksempel på hvordan det ikke skal se ut fra og med siste mønsterplan (L97), se OBJEKTID 97040882x.

Dersom ledsagende materiale (fasit, oppgavesamling e.l.) dekker flere klassetrinn, lenkes disse til ett av klasstrinnene. De lages note om dette på hovedposten til de øvrige klassetrinnene.

Et stort lenkehierarki - eller flere små?

Det er lov å dele opp et læreverk i flere deler/lenkehierarki.

Eksempel på flerbindsverk delt opp i flere deler:

```
OBJEKTID: 971054320      Status: kat2
Haanæs, Marianne
  Pluss : matematikk for småskoletrinnet / Marianne Haanæs, Anne Bruun Dahle.
  - Bokmål[utg.]. - [Oslo] : NKS-forl., 1997- . - b. : ill.
1 97sa07569 - kat 97-06-12 avl NBR/PL
...
Totalt 11 eksemplarer.
Objektet er et flerbindsverk.
```

```
OBJEKTID: 970706944      Status: kat2
Haanæs, Marianne
  Pluss : matematikk for barnetrinnet / Haanæs, Dahle ; [illustratør: Mona
  Lærum]. - Bokmål[utg.]. - [Oslo] : NKS-forl., 1997- . - b. : ill.
1 97sa04760 - kat 97-04-25 avl NBR/PL
...
Totalt 7 eksemplarer.
Objektet er et flerbindsverk.
```

Eksempel på flerbindsverk som ikke er delt i flere deler:

```
OBJEKTID: 970318715      Status: kat2
Pedersen, Brit Boye
  Abakus / Brit Boye Pedersen, Eivor Johansson, Karin Andersson. -
  Nynorsk[utg.]. - [Oslo] : Aschehoug, 1996- . - b. : ill.
  Abakus er ei omarbeiding av: Vi räknar / Eivor Johansson, Karin
```

Andersson.
"Matematikk for 1.-4. klasse. Eit nytt verk som byggjer på L-97" -
Omslaget.
1 97sa02255 - kat 1997-03-17 avl NBR/PL (Sikringseksemplar.) <Ikke utlån>
...
Totalt 4 eksemplarer.
Objektet er et flerbindsverk.

På heftenivå ser det slik ut:

HEFTE-kommando ga 3 treff.

1	.	:	Matematikk for andre klasse	1996
2	.	:	Matematikk for første klasse/førskolen	1996
3	.	:	Matematikk for tredje klasse	1998

Katalogisering av nye opplag/opptrykk

Revidert av: *Gøril Hesstvedt og Ingrid Vaalund*

Bibliotekene står fritt til å velge om de vil spesifisere opplag for norske verker (2. oppl. 1996), eller om de vil behandle opplag av norske og utenlandske verker likt (Opptrykk 1997).

Opptrykk på samme forlag

A) Opplag som er uforandret

1. Med opplysninger om opplag i boka

I boka: 1. opplag 1978
 2. opplag 1979

Kat.: 260 \$c 1978
 096 \$f (2. oppl. 1979) eller 096 \$f (Opptrykk 1979)

2. Uten opplysninger om opplag i boka

Kat.: 260 \$c 1978
 096 \$f (Nytt oppl. 1980)

B) Opplag som har *mindre* endringer (ikke ny utgave)

Det skal ikke opprettes ny objektpost selv om opplaget har mindre endringer (liten endring av sidetall, galt ISBN, også utgivelse i en bokklubb, etc.). Dersom endringene må med i beskrivelsen, legges dette i 500-note.

Når et opplag har fått nytt ISBN, men endringene er så små at de kan beskrives i note, er det opp til katalogisator å vurdere om det er hensiktsmessig med en eller to poster.

I boka: 1. opplag 1993 (107 s. + én upaginert side med tekst)
 2. opplag 1994 (108 s.)

Kat.: 260 \$c 1993
 300 \$a 107 s.
 500 \$a Fra 2. oppl. med 108 s.
 096 \$f (2. oppl. 1994)

I boka: 1. oppl. 1987
5. oppl. 1996 (Denne også utgitt i Bokklubben virkelighetens verden)

Kat.: 260 \$c 1987
500 \$a Fra 5. oppl. også i Bokklubben virkelighetens verden
096 \$f (5. oppl. 1996)

I boka: 1. oppl. 1994 (med ISBN 82-10-00334-8)
8. oppl. 1996 (med feil ISBN)

Kat.: 260 \$c 1994
500 \$a Feil ISBN på 8. oppl.: 82-10-00611-8
020 \$a 82-10-00334-8 \$z 82-10-00611-8
096 \$f (8. oppl. 1996)

I boka: 1. oppl. 1990 (utgitt på Dreyer)
9. oppl. 1995 (utgitt også i Den store romanklubben, og har også denne bokklubbens ISBN trykket på. Tidligere har også 5. og 7. oppl. vært utgitt i denne bokklubben)

Kat.: 260 \$c 1990
500 \$a Den store romanklubbens ISBN bare på 5., 7. og 9. oppl.
020 \$a 82-09-10502-7 \$g Dreyer
020 \$a 82-02-15014-0 \$g Den store romanklubben
096 \$f (9. oppl. 1995)

C) Opplag som er *forandret* (ny utgave) og skal ha ny objektpost

Nye opptrykk som utgis i en serie skal ha ny objektpost.

Med opplysninger om opplag i boka:

I boka: 1. oppl. 1962
4. oppl. 1980 (Fontene)

**Kat.:* 250 \$a 4. oppl.
260 \$c 1980
500 \$a 1. oppl. 1962

(*Når opplysninger om opplag legges i MARC-felt 250, dreier det seg pr definisjon om et forandret opplag)

OPPTRYKK på ANNET FORLAG når det nye forlaget fortsetter opplagsnummereringen fra det forrige

Kat.: 250 \$a 2. oppl
260 \$a Oslo \$b Norsk sykepleierforbund \$c 1977
500 \$a Opptrykk. Originalutg.: Oslo : Universitetsforl., 1971

Navn eller emneord? Valg av riktig MARC-felt for hovedordningsord, biinnførsel og emneord

Skrevet av: Annema H. Langballe

For kopi av Alphabetical List of Ambiguous Headings (fire sider): Kontakt BIBSYS Brukerstøtte.

I enkelte grensetilfeller er det tvil om man skal velge MARC-felt for korporasjonsnavn/ konferanse (X10/X11) ELLER et emneordsfelt (650-699). Referansegruppen for EMNE og Referansegruppen for KATALOG har vedtatt å bruke *Alphabetical list of ambiguous headings* fra USMARC format for *bibliographic data* som norm, men med noen unntak som følge av tidligere norsk praksis.

I den følgende listen er ordene merket med X10, X11, 650 eller 651 (noen få har X00 og X30).

Listen brukes slik:

- Cathedrals [X10] betyr at f.eks. Nidarosdomen skal kodes med MARC-felt 110/610/710.
- Competitions [X11] betyr at f.eks. International Sports Competition kodes med 111/611/711.

En rekke ord er etterfulgt av [650] eller [651]. 650 er felt for kontrollerte emneord, 651 er felt for stedsemneord i USMARC, og er ikke i bruk i BIBSYS. I BIBSYS må bibliotek som bruker kontrollerte emneord, erstatte begge disse med det MARC-felt de bruker – f.eks. 687. De som bruker frie emneord, erstatter 650 og 651 med 691.

Ord som faller inn under ordene merket [650] eller [651], kan altså IKKE opptre som korporative forfatternavn.

Eksempler:

- Computer languages [650] betyr at f.eks. Fortran **ikke** skal oppfattes som et korporasjonsnavn. Som emneord kodes Fortran med 687 (eller annet tall for kontrollert emneord) eller 691.
- Forests [651] betyr at f.eks. Østmarka **ikke** skal oppfattes som et korporasjonsnavn. Kodingen i BIBSYS blir den samme som for eksempelet ovenfor (Fortran).

EU (Den europeiske union) og EF (De europeiske fellesskap)

Skrevet av: Eli Hegna

EU er fellesbetegnelsen på tre hovedsamarbeidsområder i Europa, hjemlet i, eller i deler av, flg. traktater:

- Roma-traktaten (1957)
- Traktat om opprettelse av Det europeiske atomenergifellesskap (1957)
- Traktat om opprettelse av Det europeiske kull- og stålfellesskap (1951)
- Maastricht-traktaten (1992)

Hovedsamarbeidsområdene omtales gjerne som de tre søylene:

Søyle 1 omfatter områdene kultur, utdanning, energi, kommunikasjon, transport, industri, utviklingsamarbeid, forbrukervern, forskning, teknologi, miljø og deler av sosialpolitikken.

Dette samarbeidet er hjemlet i Roma-traktaten, Traktaten om opprettelse av Det europeiske kull- og stålfellesskap, og Traktaten om opprettelse av Det europeiske atomenergifellesskap. Denne søylen utgjør **EF-samarbeidet**. Det betyr altså at det fremdeles er noe som heter **EF**.

De andre to søylene er hjemlet i ulike deler av *Maastricht-traktaten* som ligger til grunn for dannelsen av **EU**:

Søyle 2 dekker alle områder av utenriks- og sikkerhetspolitikken. Også forsvarspolitikken er inkludert i kompetanseområdet.

Søyle 3 omfatter samarbeidet innenfor rettslige og indre anliggender. Målet med dette samarbeidet er å utvikle **EU** i sin alminnelighet, med særlig vekt på å bidra til fri bevegelse av personer. Dette sikres gjennom samarbeid om asylpolitikk, innvandrings- og oppholdspolitikk, samarbeid om sivil- og strafferettslige forhold, toll- og politisamarbeid, og til en viss grad innenfor sosialpolitikken. (Se også søyle 1. Sosialpolitikken har altså traktatmessig havnet i et grenseland.)

EU omfatter samarbeidet som helhet, dvs. *alle de 3 søylene samlet, eller bare søyle 2 og søyle 3*. De innledende delene av *Maastricht-traktaten* regulerer denne helheten:

Søylebeskrivelsen av Europasamarbeidet viser at det her ikke er tale om en tradisjonell internasjonal organisasjon, men heller at **EU** er en *samlebetegnelse* for:

- De europeiske fellesskap (EF)
- den felles utenriks- og sikkerhetspolitikk, og
- justissamarbeidet.

Det er en spesiell dynamikk i dette samarbeidet, hvor karakter og innhold endres (og utvides) i takt med endringer av de avtaler som ligger til grunn for samarbeidet. *Maastricht-traktaten* har eksempelvis ført til endringer både i *Roma-traktaten* og de andre opprinnelige traktatene som utgjør søyle 1.

Katalogisering

I forhold til et katalogapparat, kan vi derfor ikke registrere disse endringene som tradisjonelle navneendringer. Forklarende delfelt i autoritetsregisteret blir den logiske løsningen på de katalogmessige problemer Europasamarbeidets utvidelse skaper for oss.

Emneord

Når det gjelder emneord er EU og EF for generelle alene. Det må tilføyes aktuelle emneord fra de ulike søylene.

Eksempelvis: EU innvandringspolitikk
EF forbrukervern
EU EF sosialpolitikk

EF-domstolen har fortsatt bare kompetanse innenfor de områder som dekkes av søyle 1 (EF-søylen). De andre to søylene har mer karakter av folkerett. Og den kompetansen har altså ikke *EF-domstolen*. Derfor har heller ikke domstolen skiftet navn etter at EU ble vedtatt innført ved *Maastricht-traktaten*. Domstolens virksomhet blir *EF-rett*, ikke EU-rett.

Terminologiske bemerkninger

Vær klar over den inkonsekvens som forekommer hva gjelder terminologi. Den er meget omtalt og synlig i litteraturen om Europasamarbeidet. Leserveiledningen til *St.melding 40 (1993-94) Om medlemskap i Den europeiske union* er et sentralt eksempel på varierende terminologi. Mediene henviser stadig til EU-dommer og EU-domstolen.

Endringene på institusjoner og organer etter Maastricht-traktatens ikrafttredelse er heller ikke gjennomført med full konsekvens. "I hvert fald i en overgangsperiode kan der opstå en vis terminologisk tvivl. --- Rådet er nu fælles for de 3 søjler og har besluttet at benævne sig "Rådet for Den Europæiske Union". Kommissionen, der ligeledes er fælles for de 3 søjler, har besluttet at kalde sig Europa-Kommissionen, men når Kommissionen optræder i retssager om emner inden søjle 1, bliver den benævnt Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber." (Gulman, s. 28).

Litteratur

- Europakommisjonen (1995-). Fortegnelse over alle institutioner: Den Europæiske Union. Luxembourg: Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer
- EØS-rett (1995). Oslo: Senter for Europa-rett
- Gulman, Claus og Karsten Haged-Sørensen (1995). EU-ret. 3. udg. København: JØF
- Stortingsmelding nr 40 (1993-94) Om medlemskap i Den europeiske union
- Sæter, Martin (1993). Det europeiske fellesskap. 4.utg. Oslo: Universitetsforl.

Ordningsord for Bibelen i BIBSYS Biblioteksystem

For Bibelens skrifter brukes en forkortet navneform i overensstemmelse med de former som er brukt i den autoriserte norske bibeloversettelsen av 1978 (* foran enkelte bøker betyr avvik).

Kapittel skal oppgis med romertall, og vers med arabiske tall iflg. Katalogiseringsregler.

Når det er aktuelt, oppgis kapitlenes/versenes første og siste nummer forbundet med bindestrek iflg. Katalogiseringsregler.

(Standardtitler for pseudepigrapher: Listen inngår ikke som en fast del av hjelpemidlene. De bibliotek som trenger listen, får den ved henvendelse til BIBSYS.)

Innførsler i MARC-felt 130, 630 og 730:

MERK: MARC-felt 630 \$l brukes ikke for alminnelige (teologiske) kommentarer.

- * \$a Bibelen
- * \$a Bibelen \$k Utvalg \$l Norsk

Det Gamle testamente (GT)

- * \$a Bibelen \$p GT
- \$a Bibelen \$p GT \$l Norsk
- \$a Bibelen \$p GT. Amos
- \$a Bibelen \$p GT. Dan.
- * \$a Bibelen \$p GT. De 12 små profeter (SE: Katalogiseringsregler, 25.18A4)
- \$a Bibelen \$p GT. Dom
- \$a Bibelen \$p GT. Esek.
- \$a Bibelen \$p GT. Esra
- * \$a Bibelen \$p GT. Ester
- \$a Bibelen \$p GT. Fork.
- \$a Bibelen \$p GT. Fork. III, 1-8
- \$a Bibelen \$p GT. Hab.
- * \$a Bibelen \$p GT. Hagg.
- * \$a Bibelen \$p GT. Historiske skrifter (SE: Katalogiseringsregler, 25.18A4)
- \$a Bibelen \$p GT. Hos.
- \$a Bibelen \$p GT. Høys.
- \$a Bibelen \$p GT. Jer.
- \$a Bibelen \$p GT. Jes.
- \$a Bibelen \$p GT. Job.
- \$a Bibelen \$p GT. Joel
- \$a Bibelen \$p GT. Jona
- \$a Bibelen \$p GT. Jos.
- * \$a Bibelen \$p GT. Klages.

\$a Bibelen \$p GT. Kong.
 \$a Bibelen \$p GT. Kong. 1
 \$a Bibelen \$p GT. Kong. 2
 \$a Bibelen \$p GT. Krøn.
 \$a Bibelen \$p GT. Krøn. 1
 \$a Bibelen \$p GT. Krøn. 2
 * \$a Bibelen \$p GT. Malak.
 \$a Bibelen \$p GT. Mika.
 \$a Bibelen \$p GT. Mos.
 \$a Bibelen \$p GT. Mos. 1
 \$a Bibelen \$p GT. Mos. 1 III, 16
 \$a Bibelen \$p GT. Mos. 2
 \$a Bibelen \$p GT. Mos. 3
 \$a Bibelen \$p GT. Mos. 4
 \$a Bibelen \$p GT. Mos. 5
 \$a Bibelen \$p GT. Nah.
 \$a Bibelen \$p GT. Neh.
 * \$a Bibelen \$p GT. Obad.
 \$a Bibelen \$p GT. Ordsp.
 * \$a Bibelen \$p GT. Poetiske skrifter
 * \$a Bibelen \$p GT. Profetene (SE: Katalogiseringsregler, 25.18A4)
 \$a Bibelen \$p GT. Rut.
 \$a Bibelen \$p GT. Sak.
 * \$a Bibelen \$p GT. Salm.
 * \$a Bibelen \$p GT. Salm. 1
 * \$a Bibelen \$p GT. Salm. 150
 \$a Bibelen \$p GT. Sam.
 \$a Bibelen \$p GT. Sam. 1
 \$a Bibelen \$p GT. Sam. 2
 \$a Bibelen \$p GT. Sef.

Apokryfer som regnes med til den gammeltestamentlige kanon/deuterokanoniske skrifter

\$a Bibelen \$p GT. Apokr.
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Bar.
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Esra.
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Esra. 3
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Esra. 4
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Gr. Est.
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Jer. br.
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Judit
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Makk.
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Makk. 1
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Makk. 2
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Man.
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Salm. 151
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Sir.
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. T. Dan.
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Tob.
 \$a Bibelen \$p GT. Apokr. Visd.

(SE: Det gamle testamentes apokryfiske bøker : Oslo,1988)

Det Nye testamente (NT)

- * \$a Bibelen \$p NT.
- * \$a Bibelen \$p NT. Ap. gj.
- * \$a Bibelen \$p NT. Brev
- * \$a Bibelen \$p NT. Efes.
- * \$a Bibelen \$p NT. Evang. (SE: Katalogiseringsregler, 25.18A4)
- * \$a Bibelen \$p NT. Filem.
- * \$a Bibelen \$p NT. Filipp.
- \$a Bibelen \$p NT. Gal.
- \$a Bibelen \$p NT. Hebr.
- \$a Bibelen \$p NT. Jak.
- \$a Bibelen \$p NT. Joh.
- * \$a Bibelen \$p NT. Joh. brev
- * \$a Bibelen \$p NT. Joh. brev. 1
- * \$a Bibelen \$p NT. Joh. brev. 2
- * \$a Bibelen \$p NT. Joh. brev. 3
- \$a Bibelen \$p NT. Jud.
- \$a Bibelen \$p NT. Kol.
- \$a Bibelen \$p NT. Kor.
- \$a Bibelen \$p NT. Kor. 1
- \$a Bibelen \$p NT. Kor. 2
- \$a Bibelen \$p NT. Luk.
- \$a Bibelen \$p NT. Mark.
- \$a Bibelen \$p NT. Matt.
- * \$a Bibelen \$p NT. Paulus
- * \$a Bibelen \$p NT. Paulus. Pastoralbrevene (SE: Katalogiseringsregler, 25.18A4)
- \$a Bibelen \$p NT. Pet.
- \$a Bibelen \$p NT. Pet. 1
- \$a Bibelen \$p NT. Pet. 2
- \$a Bibelen \$p NT. Rom.
- \$a Bibelen \$p NT. Tess.
- \$a Bibelen \$p NT. Tess. 1
- \$a Bibelen \$p NT. Tess. 2
- \$a Bibelen \$p NT. Tim.
- \$a Bibelen \$p NT. Tim. 1
- \$a Bibelen \$p NT. Tim. 2
- \$a Bibelen \$p NT. Tit.
- * \$a Bibelen \$p NT. Åpenb.

(Utarbeidet etter Vegard Elvestrands autoritetsliste *Ordningsord av Bibelen*, rev. utg. januar 1985)

BIBSYS-praksis for arabiske personnavn som innføres på -al eller -Al

(For kopi: kontakt BIBSYS brukerstøtte)

Transkripsjonstabeller

Lenkene går til LCs transkripsjonstabeller der hvor BIBSYS bruker samme transkripsjon som LC (se "Vedtak og avvik")

Tekstene er skannet og lagt ut fritt tilgjengelig på Internett i pdf-format av Library of Congress. De gjengir tabeller fra 1997-utgaven av ALA-LC, *Romanization Tables: Transliteration Schemes for Non-Roman Scripts*, godkjent av Library of Congress og American Library Association.

Arabisk	Armensk	Georgisk
Gresk	Hebraisk	Japansk
Kinesisk	Persisk	

For **russisk** (og andre språk med kyrillisk skrift) brukes: ISO - R9, 2.utg. 1968, med de unntak som er nevnt under "kyrillisk alfabet" i "Vedtak og avvik".
(Kontakt BIBSYS brukerstøtte)

Katalogisering av juridisk materiale

Skrevet av: *Eli Hegna og Gøril Hesstvedt*

Generelt

Juridisk materiale omfatter lover og forskrifter, grunnlover, traktater og avgjørelser fra domstolene.

Dette notatet har som formål å eksemplifisere reglene for lover med hensyn til bibliografisk beskrivelse og valg av ordningsord. Det er spesielt beregnet på bibliotekpersonale som arbeider med bibliografisk registrering, men som mangler kjennskap til rettsvitenskap.

I 'Katalogiseringsregler' finner du regelverket for hvordan juridisk materiale skal behandles (**21.31-21.36**: Visse juridiske publikasjoner og **25.15-25.16**: Standardtitler for juridisk materiale. I tillegg brukes **21.13**: Tekster utgitt med kommentar). Det er viktig å merke seg at katalogiseringsreglene gjelder, disse ligger til grunn for dette notatet, som bare tar for seg enkelte deler av juridisk materiale. BIBSYS har vedtatt noen få avvik til katalogiseringsreglene.

Dersom du ikke finner ut av regelverket, kan du kontakte Katvakt eller et av de juridiske fagbibliotekene. Juridisk bibliotekkompetanse kan være nødvendig ved katalogisering av utenlandsk materiale.

Lover (21.31A)

Lover som gjelder for en enkelt administrativ enhet (stat, unioner av stater) får ordningsord for den enheten.

Eksempler på administrative enheter:

- Norge
- Storbritannia
- Forente stater
- Den Europeiske union

Jurisdiksjon betyr egentlig 'domsmyndighet', men man kan også snakke om at en sak hører inn under et bestemt lands jurisdiksjon. Norske lover ligger under Norges jurisdiksjon, og 'Norge' blir ordningsordet for norsk lovgivning. I 'Katalogiseringsregler' er dette behandlet under 21.31B1.

Ved katalogisering av lover er det obligatorisk å bruke standardtittel (se under) hvis en slik finnes. I BIBSYS tilføyer vi alltid lovens vedtaksår (se under).

En lovtekst skal således katalogiseres med ordningsord for land/jurisdiksjon + standardtittel tilføyd vedtaksår.

MARC-felt 110

MARC-felt 240

Eksempel:

110 Norge

240 Sosialtjenesteloven (1991)

245 Lov av 13. desember 1991 nr 81 om sosiale tjenester m.v. \$b med
endringer, sist ved lov av 19. desember 2003 nr 134 (i kraft 1. januar 2004)
samt forskrifter

Når det på tittelsiden står 'med kommentar', tolkes dette i katalogiseringsreglene alltid som at hovedvekt er lagt på verket/teksten. Land/jurisdiksjon blir da ordningsord. Alle andre formuleringer ('en kommentar', 'kommentarutgave', kommentert av', o.lign.) tilsier hovedvekt på kommentaren. Da brukes kommentator som ordningsord.
'Katalogiseringsregler' 21.13.

Når kommentator er ordningsord og kommentarutgaven inneholder lovteksten enten paragraf/kommentar og ny paragraf /kommentar eller hele lovteksten samlet, lages det bi-innførsel på loven. I tillegg lages det emneinnførsel på loven.

MARC-felt 710 \$a og \$t

MARC-felt 610 \$a og \$t

Eksempel:

100 Helgeland, Geir

245 Opplæringslova \$b lov om grunnskolen ... \$c kommentarutgave av Geir
Helgeland

710 Norge \$t [Opplæringslova (1998)]

610 Norge \$t Opplæringslova (1998)

Standardtitler (25.15)

Vi bruker standardtitler når vi katalogiserer lovsamlinger og enkeltlover. Vi gjør dette for å samle lovverk av samme karakter for et jurisdiksjonsområde, eller for å samle ulike verk som inneholder eller omtaler den samme enkeltloven.

I bibliografisk sammenheng bruker vi begrepet 'standardtittel'. Tilsvarende juridisk terminologi er 'korttittel'.

'Norges lover' er referanseverket for norske enkeltlovers titler.

Lovdatas gratistjeneste over lover og forskrifter <http://www.lovdata.no/index-lov.html> er et tilsvarende elektronisk hjelpemiddel. Dette er et anbefalt hjelpemiddel for nyere materiale.

For lover vedtatt før 1994, finner du også standardtitlene i:

Norske lovtitler : fortegnelse over lover trykt i Norges lover 1685-1993 / utarbeidet av Hanne E. Strømø. – [5. utg.] – [Oslo] : Ad Notam Gyldendal / Det juridiske bibliotekfond, 1994.

Lovsamlinger (25.15A1)

Inneholder lovsamlingen et utvalg lover som ikke er begrenset til et bestemt emne, blir standardtittel [Lover, etc.].

Eksempel:

- 110 Norge
- 240 Lover, etc.
- 245 Student Karnov \$b norsk kommentert lovsamling

Inneholder lovsamlingen et utvalg lover som er knyttet til et bestemt emneområde, skal vi ikke bruke standardtittel.

Eksempel:

- 110 Norge
- 245 Miljølovsamling \$c redaktør Stein Ness

Enkeltlover (25.15A2)

Standardtittel for en enkelt lov er:

- den offisielle korttittelen eller siteringstittelen
- den uoffisielle korttittelen, siteringstittelen som er benyttet i den juridiske litteraturen
- den offisielle tittelen på loven
- en hvilken som helst annen offisiell betegnelse

Tar vi utgangspunkt i norsk lovgivning, ser vi at lover kan ha fått en korttittel som del av den offisielle tittelen, for eksempel 'Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven)', eller er blitt gitt en korttittel av 'Norges lover's redaksjon (uoffisiell korttittel). I det siste tilfellet er korttittelen kun angitt øverst på tekstsiden i 'Norges lover'. Se for eksempel 'Lov om vern mot tobakkskader' som har fått korttittelen 'Tobakkskadeloven'. Lignende utforming av lovtitler finner vi også i andre land.

Det kan dukke opp lovtitler som brukes på folkemunne. 'Røykeloven' er et eksempel på dette. 'Tobakkskadeloven' er gjeldende standardtittel. Hvis det i tillegg er ønskelig å gjøre en uautorisert korttittel som 'Røykeloven' søkbar, må denne registreres i MARC-felt 740 med forklarende note i 500.

110 Norge
240 Tobakkskadeloven (1973)
740 Røykeloven
500 Også omtalt som: Røykeloven

Så sant standardtitler for lover er kjent, skal de registreres i MARC-felt 240. Dersom standardtittel og dokumentets tittel (inkl. vedtaksår) er identiske, registreres ikke MARC-felt 240.

Vi følger Katalogiseringsregler 25.15. Det er vedtaksåret som gjelder for en lov, ikke året da loven trådte i kraft. I Norge er det Odelstinget som vedtar nye lover. Tidspunktet (vedtaksåret) dette skjer, følger alltid loven – også når Odelstinget har vedtatt endringer av en tidligere vedtatt lov.

Lover kan oppheves helt og nye lover innenfor samme juridiske område vedtas.

Eksempel:

Ekteskapsloven (1918)
Ekteskapsloven (1991)

Etter at en lov er vedtatt, vil Kongen i statsråd bestemme tidspunktet for når loven skal tre i kraft (ikrafttredelsesdato). Det kan gå tid – noen ganger år – fra tidspunktet en lov vedtas av Odelstinget til den trer i kraft.

Merk at i BIBSYS skal vedtaksåret tilføyes **alle** lover (Avvik til 25.15A2).

Land/jurisdiksjon registreres på enkeltlover.

Eksempel:

110 Norge

Enkeltlover skal registreres med standardtittel – om den finnes – i MARC-felt 240. Vedtaksåret tilføyes, også første gang loven vedtas. Vedtaksåret registreres i delfelt \$a, i parentes etter lovens navn.

Eksempel:

240 Sosialtjenesteloven (1991)

I MARC-felt 245 registreres tittelen slik den står i dokumentet.

Eksempel:

245 Lov av 13. desember 1991 nr 81 om sosiale tjenester m.v. \$b med endringer, sist ved lov av 19. desember 2003 nr 134 (i kraft 1. januar 2004) samt forskrifter

Kommentarutgaver (21.13)

Når dokumentet legger hovedvekt på teksten (selve lovteksten), settes loven som ordningsord. Når hovedvekten legges på kommentaren, blir kommentator satt som ordningsord. For å avgjøre hva som er vektlagt, følger vi tittelsidens ordlyd. Følgende gjelder for alle språk:

- 'Med kommentar' – loven blir ordningsord (21.13C)
- 'En kommentar' – kommentator blir ordningsord (21.13B)
- 'Kommentarutgave' – kommentator blir ordningsord (21.13B)
- 'Kommentert' – kommentator blir ordningsord (21.13B)
- Hvis ikke punktene ovenfor kan anvendes, brukes 21.13D 'Tvetydig hovedkilde'. I praksis har denne regelen liten anvendelse fordi punktene over gir retningslinjer for tolkning av tittelsiden

Dreier det seg om en kommentarutgave med hovedvekt på kommentaren (iflg. tittelsidens ordlyd), skal det lages bi-innførsel på loven **dersom** denne er gjengitt i dokumentet. (se 'Lover'). Bi-innførselen skal registreres i MARC-felt 710 \$a og \$t. Merk at systemet ikke automatisk setter skarpe klammer [], i MARC-felt 710 \$t. De skarpe klammene må registreres manuelt.

Eksempel:

710 \$a Norge \$t [Sosialtjenesteloven (1991)]

For slike kommentarutgaver, skal det i tillegg lages en emne-innførsel i 610 \$a og \$t. Utformingen skal være den samme som den du lager for ordningsord eller bi-innførsel, det vil land/jurisdiksjon og lovens standardtittel etterfulgt av årstall – vedtaksår – for loven. Skarpe klammer brukes ikke i MARC-felt 610 \$t. Riktig form av emneinnførsel på loven blir:

Eksempel:

610 Norge \$t Sosialtjenesteloven (1991)

Oversikt over feltbruk og tegnsetting (parenteser)

110 Land/jurisdiksjon

240 [Standardtittel for loven (Vedtaksår)] – Skarpe klammer [] settes av systemet. Parentes () rundt årstall registreres manuelt.

245 Tittel slik den står i dokumentet

710 Administrativ enhet \$t [Standardtittel for loven (vedtaksår)] – Skarpe klammer [] og parentes () rundt årstall registreres manuelt.

610 Administrativ enhet \$t Standardtittel for loven (vedtaksår) – Loven er emneord. Ingen skarpe klammer. Parentes () rundt årstall registreres manuelt.

Lovforslag (21.31B3)

I Norge vil et formelt fremsatt lovforslag være en Odelstingsproposisjon (Ot.prp.). Odelstingsproposisjoner utarbeides i det departementet som har saken og forslaget fremlegges Odelstinget for videre behandling. Lovforslaget får hovedinnførsel under ordningsordet for departementet.

Eksempel:

110 Helsedepartementet
245 Om lov om alternativ behandling av sykdom mv. \$c Det kongelige
helsedepartement
260 Oslo \$ \$b Departementet \$c 2002
300 228 s.
491 Ot.prp. \$v nr 27(2002-2003)

Ot.prp. som er endringer til tidligere vedtatte lover, får i tillegg bi-innførsel på loven i MARC-felt 610. Dette gjør vi når vi allerede har en lov som vi kan beskrive med en emneinnførsel. Vi kan imidlertid ikke lage emneinnførsel på en lov som ennå ikke er vedtatt, den eksisterer i realiteten ikke. Emneinnførsel for tidligere vedtatt lov blir som følger:

Eksempel:

110 Utdannings- og forskningsdepartementet
245 Om lov om endringer i lov 17. juli 1998 nr 61 om grunnskolen og
den vidaregående opplæringa (opplæringslova) \$c Det kongelige
utdannings- og forskningsdepartement.
260 Oslo \$b Departementet \$c 2003
300 12 s.
491 Ot.prp. \$v nr 7(2003-2004)
610 Norge \$t Opplæringslova (1998)

Merk at Ot.prp. er vurdert som en lenkeserie i BIBSYS. Se Hjelpemidler, kapittel 2. Lenkeserier, temahefter av tidsskrifter, og enkeltbind av årbøker. Kapittel 5, Deler av Stortingsforhandlinger som er lenkeserier.

OBJEKTID: 952247364 Status: kat2
Ot. prp. ... - [Oslo] : [Regjeringen].
 Tidligere tittel: Oth. Prp.
 Utgjør Del 4 av Stortingsforhandlingene.

Tekster som har gått ut.

Lovsamlinger av periodisk karakter

Referansegruppen avgjør om det skal være periodisk katalogisering av enkelte lovsamlinger. Denne løsningen kan velges når det er praktisk for akkvisisjon, eller når det gir bedre oversikt ved søking. Hver tittel som foreslås katalogisert som periodikum blir vurdert særskilt.

Når vi har valgt periodisk løsning, skal vi ha én innførsel, med bestanden (som gjerne er utgavene) i 096 \$g. En periodikapost har ofte intern note 'Vurdert som periodikum ...'. Hvis denne noten står på posten, skal du bruke denne, selv om noen har registrert sine enkeltbind som egne poster. Dette er feil, og skaper rot når vi søker.

Eksempel:

110 Norge
240 Lover, etc. \$q ordinær utg.
245 Norges lover ...
599 Vurdert som periodikum 1996

Bibliotek som må ha enkeltbindene registrert særskilt, når periodisk katalogisering er valgt, kan gjøre dette ved å lenke de enkelte utgaver til **periodikaposten etter flerbindsverkmotoden**. Denne løsningen ble valgt for å spare tid da vi hadde større oppryddinger i basen. Det er ingen anbefalt løsning, men den kan brukes.

Det som gir den ryddigste registreringen, er å katalogisere eget eksemplar på periodikaposten og legge bibliotekets bestand på denne i 096 \$g – **uten å lenke enkeltbindene**. For å få strekkode bruker du heftid (periodikamodulen) eller refid (utlånsmodulen). Dette er en løsning som kan brukes selv om biblioteket bare har noen ganske få bind, eller for eksempel siste utgave.

Eksempel:

096 \$a UJUR/Nifs \$b Lovsaml. \$c 01 Sve \$g 1997